

ABONAMENTUL

Pe un an 24 Cor.
Pe jumătate an 12 "
Pe 1 lună 2 "
Mun. de Duminecă pe un an 4 Cor.
Pentru România și America 10 Cor.
—
Pentru România și străinătate nrii de
zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca nr. 20.

—
INSERTIUNILE se primesc la admī-
nistrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

—
Telefon pentru oraș și comitat 502

Alegerile din România.

(R) Am mărturisit-o ș'o spunem și acum: noi și frații din România, deși trăim în două țări și am fost, suntem și vom fi credincioși patriei și tronului, ne simțim însă un singur neam... Ca doi frați dintr'o tulpină... Când ar perî ei, fără îndoială s'ar trage clopotul și asupra noastră și dimpotrivă: slăbind noi, s'ar apropiă și de ei primejdia.

Iată de ce, astă primăvară, în Martie, când asupra României s'a abătut nenorocirea mare a răscoalei țaranilor, am fost îndurerăți cum nu ni-s'a mai întâmplat să fim.

Și iată de ce privim alegerile cari se fac acum în România ca un lucru d'o însemnătate deosebită și asupra chipului cum s'au petrecut până acuma, pentru Senat, ne simțim îndemnați să ne arătăm părerile noastre de bine.

Îndoială nu încăpea: România are destui fii destoinici și cu inimă, cari în vreme de primejdie, să fie la înălțimea chemării. Felul cum a fost primit bătrânul sftenic al Coroanei, dl D. A. Sturdza, de camerele conservatoare, când s'a înfățișat cu chemarea de a face rândul în țara încinsă de flacări, a fost deja o dovadă despre dorul ce-i însușește pe toți de a sluji binele obștesc, uitând orice supărări și împreunându-se în sfânta dragoste a pământului strămoșesc.

Felul cum întâiul ministru al României, dl D. A. Sturdza și ministrul afacerilor dinlăuntru ale țării, dl Ioan I. Brătianu, care cu drept cuvânt poate fi socotit cărmuitor al alegerilor, au făcut alegerile, trebuie să învelească pe toți românii.

N'am mai văzut între partide acea duș-

mănie politică din trecut și acele învinuiri aspre și adesea fără rost, ci o luptă politică înălțătoare și bărbății fruntași ai țării, din amândouă taberele, par a fi bine înțeleși, că în Senatul și Camera chemate peste câteva zile să se sfătuiască asupra nevoilor mai grabnice ale țării, au să se întâlnească nu ca potrivnici, ci ca buni frați. De aceea partidul național-liberal dela putere nici n'a desfășurat nici o putere pentru a împiedeca alegerea fruntașilor celuilalt partid. *Un lucru nou și mare în viața României*, merit a îmblânzi și îndulci moravuri și oameni și a deschide țării o nouă și mângăitoare cale pentru întărirea cea de obște.

S'a rupt cu o rușine a trecutului, când se pune în cumpănă toată puterea celor dela cărmă pentru a face să cadă în alegeri până și fruntașii *părinți ai patriei* și întemeietori de multe rosturi, cum s'a întâmplat la 1888 cu cel mai strălucit bărbat al țării, *I. C. Brătianu*, împotriva căruia stăpânirea scosese ales pe un bancher grec, care nici românește nu știa...

Ioan Brătianu fiul, care conduce acum alegerile, își înscrie în istorie o frumoasă pagină, când aruncând vâl peste batjocura ce i-s'a întâmplat marelui său părinte, înspre binele țării, departe de a se răsbunia, ci dimpotrivă, deschide ei brațele pentru fruntașii partidului potrivit *numai în ce privește felul de a înțelege munca pentru binele țării*, și nici decât în ce privește *șinta*, care e aceeaș: *fericirea și mărirea țării!*

Așa s'au petrecut cele trei zile de alegeri pentru Senat. Avem toate nădejtile, că așa se vor petrece și celelalte trei zile de alegeri ale deputaților.

Fruntași conservatori, ca fostul prim-ministru Cantacuzino, ca fostul ministru C. Arion, au fost aleși așa zicând de potrivnicii lor liberali.

În Cameră, asemenea, vor pătrunde, fără multă greutate, alți fruntași conservatori, ca astfel în deplină înțelegere ori cel puțin *ascultându-se unii pe alții*, să facă legile dela cari așteptăm cu toții *renașterea țării*...

Nu se va mai întâmpla atunci, ca în trecut, ca schimbarea de guvern să fie împreunată și cu schimbarea legilor și adesea, desființarea așezămintelor... Și mai presus de orice îndoială, vor ajunge la înțelegere în ce privește deslegarea greutăților de acum, căutând să ușureze starea țaranilor, a căror putere și bunăstare cheazășuesc însuși viața întreg neamului românesc, căci noi toți suntem un neam de țărani și numai câtă vreme arăm cu plugul brazda noastră, iar nu a străinului, putem zice că avem o patrie și că suntem un popor. Altfel am fi străini pe ogor strămoșesc ori slugi nenorocite.

Câți bărbăți de frunte din România au umblat pe la noi: Ion Kalinderu, Ion și Vintilă Brătianu, Nicu Filipescu, Virgil Arion, Emil Costinescu, C. Stere, C. Brâncoveanu-Basarab, și alți foști și viitori miniștri, toți au vorbit cu încântare de plugarii noștri, în asemănare cu cei mai mulți țărani din România... Oare acum, când amândouă partidele recunosc nu numai nevoia, dar și *graba* de a se îndreptă soarta țărânilor, o să mai stea la îndoială vre-unul dintre cei chemați, și o să se dea înapoi de a făptui tot ce spre întărirea țărânilor va fi?

Nu credem. Căci dacă le-a plăcut ceace

Gea din urmă lecție.

De Alphonse Daudet.

În dimineața aceea întârziaseam dela școală și-mi era frică de ceartă, mai ales că domnul Hamel ne spusese că o să ne asculte participiul, de care habar n'aveam. O clipă îmi veni în gând să lipsesc dela lecție și s'o iau razna peste câmp.

Ziua era așa de caldă și de senină!

Se auzia mierlele fluierând în crâng și în câmpia Rippert, în dosul fierăstraelor, prusienii făcând instrucție. Toate astea mă ispiteau mai mult decât regula participiului. Dar avusei puterea să mă stăpânesc și fugii la școală.

Trecând pe dinaintea primăriei, văzui lume strânsă lângă gardul scund, cu afișele. De doi ani, aci ceteam toate știrile rele, bătăliile pierdute, rechizițiile, ordinile comandurii; și mă gândeam *lă să mă opresc*:

— Ce-o mai fi?

Atunci, cum treceam piața alergând, fierarul Wachter, care era acolo cu ucenicul său și tocmai cetea afișul, îmi strigă:

— Nu te grăbi așa, mititelule; o să ajungi la școală destul de devreme.

Crezui că râde de mine și ajunsei d'abia răsufletând în curtea cea mică a dlui Hamel.

De obicei, la începutul orei, se făcea o gălăgie strașnică, de s'auzea în stradă: pupitrele deschise și închise, lecțiile pe cari toți deodată le repetau în gura mare, cu urechile astupate ca să poată învăța mai bine, precum și linia lungă a profesorului care bătea în catedră:

— Tăcere!

Aveam de gând să profit de toate acestea, pentru a mă strecură nevăzut la locul meu. Dar tocmai în ziua aceea totul era liniștit, ca într'o dimineață de Duminecă. Prin fereastra deschisă, îmi vedeam conșcolarii în bănci și pe dl Hamel, care se ivea și iar pierău cu linia de fier subsuoară. Fusei nevoit să deschid ușa și să intru în această liniște sfântă. Își poate oricine închipui cât eram de roșu și cum tremuram.

Dar nu: Dl Hamel se uită la mine fără mânie și îmi zise foarte blând:

— Treci iute la loc, dragă Franț; era să începem fără tine.

Sării peste o bancă și mă așezai îndată, la locul meu. Atunci d'abia, venindu-mi puțin în fire, băgai de seamă că profesorul nostru era îmbrăcat în redingota lui cea frumoasă, verde, cu manșica călcată cu îngrijire și cu tichia de mătăasă neagră cusută cu fir, pe care o puneă numai în zilele de inspecție și la împărțirea premiilor. De altfel toată clasa avea ceva neobișnuit, sărbătoresc. Ceeace mă miră mai mult, fii când văzui în fundul sălii, așezați pe băncile cari de altădată rămăneau goale, oameni din sat tăcuți ca și noi: bătrânul Hauser cu tricornul lui, fostul primar, fostul poștar și alții. Toată lumea aceasta părea tristă; și Hauser adusesese un abecedar vechiu cu marginile roase, pe care-l ținea deschis pe genunchi; ochelarii zăceau între fețele abecedarului.

Pe când eu mă miram de toate acestea, dl Hamel se urcase pe catedră și cu acelaș glas blând și grav, cu care mă primise, ne zise:

— Copii, astăzi e cea din urmă lecție. A venit poruncă dela Berlin ca numai limba germană

să se învețe în școlile din Alsacia și Lorena... Noul profesor vine mâine. Azi e cea din urmă lecție franțuzească. Vă rog să fiți cu luare aminte.

Vorbele lui îmi răzvrătiră sufletul. A, ticăloșii! Așadar asta scriseseră ei pe afișul dela primărie: Cea din urmă lecție franțuzească!

Și eu d'abia știam să scriu! Așadar n'am s'o învăț niciodată. O să rămâi cu atâta! Ce rău îmi părea acum de timpul pierdut, de orele când fugeam dela școală, ca să alerg după cuiburi sau să mă dau pe gheață pe Saar! Cărțile pe care cu puțin mai înainte le găseam așa de supărătoare, așa de grele de dus, gramatica, istoria sacră, îmi păreau acum niște vechi prietini, de care cu multă durere mă despărțeam. Tot așa și dl Hamel. Gândul că o să se ducă, și că n'o să-l mai văz, mă făcea să uit pedepsele și liniile la palmă.

Bietul om!

În cinstea celei din urmă lecții își pusese el hainele de Duminecă, și acum înțelegeam pentru ce bătrânii din sat s'ăzaseră în fundul clasei. Parcă voiau să ne arate cât le părea de rău că nu veniseră mai des la școală. Era un fel de mulțumire ce aduceau dascălului nostru pentru cei patruzeci de ani de muncă neobosită și totdeodată o datorie față de patria pe care o pierdeau.

Cam așa, mă gândeam când profesorul mă chemă la lecție. Ce n'aș fi dat să pot spune fără greșală vestita regulă a participiilor, tare, deslușit, frumos! — Dar mă încurcai dela cele dintâi vorbe și rămăsei în picioare, zăpăcit, în bancă, rușinat, fără să cutez a ridică ochii. Dl Hamel îmi zice:

— Nu te dojenesc, Franț; ești destul de pedepsit. Vezi, așa e: În toate zilele ne zicem: Lasă,

au văzut la țărani noștri, cari tot vieață obidită de supuși au dus, cari până la 1848 n'au fost stăpâni nici pe o brazdă de pământ și chiar sufletul le era rob, — cum să nu aibă frunții României dorința să ridice pe frații lor d'acasă?!

Mai ales acum, după ce în chip atât de înspăimântător țărani oropsiți au dat a înțelege că nu mai pot răbdă!

Senatul care s'a ales deja, și Camera care se va alege, sunt chemate să dea răspuns la toate acestea.

Credem cu tărie, că frunții României, adunați să facă legi în scurtă vreme, se vor și arăta la înălțimea vremurilor grele ce străbatem și munca lor va fi asemenea ca alui Moise care a scos din robie poporul său și spre Canaan l-a condus... Mai ales că pământ binecuvântat cum e în România, puține țări au, și este destul, numai împărțire bună să se facă: a pământului, a muncii și mai ales a purtării de grijă!

Să se gândească senatorii și deputații români că e vorba nu numai de a mulțami pe niște răsculați potoliți cu puterea armată și cu fâgăduințe, ci a sosit clipa mare în care vieții poporului român să-i se pună temei pe veci, ca nimic să nu-l mai clatine. Să se gândească și la noi, cari privim cu inima strânsă și fericiți ne vom simți peste măsură numai când vom primi știrea că dincolo nu sunt două neamuri: unii stăpânitori și alții stăpâniți, (cuvintele sunt ale unui cugetător de frunte din România) ci un popor și o țară în plină propășire, la umbra puterii cărora nădăjduim și noi să nu cădem sub greul crucii ce purtăm.

Președintele camerei la regele. După serviciul divin, care se va celebra din prilejul jubileului de Sâmbătă în biserica lui Matia în Buda, președintele camerei Justh, însoțit de vicepreședinții Návay și Rakovszky, se va prezenta în audiență la Majestatea Sa pentru a-i exprima omagiile și doririle de bine ale camerei.

mai e timp. Și la urmă iată ce ni-se întâmplă... Da, acesta a fost păcatul mare al Alsaciei noastre, de a amână întotdeauna învățătura pe altă zi. Acum dușmanii noștri au tot dreptul să ne zică: »Și ce! Pretindeți că sunteți francezi și voi nu știți nici vorbi nici scrie limba voastră?« Dar în toate acestea nu ești tu cel mai vinovat, dragă Franț. Toți purtăm vina.

— Părinții voștri n'au stăruit destul ca să învățați carte. Le veniă mai bine să vă trimită la lucrul câmpului sau să vă pue la tors ca să câștige câțiva gologani mai mult. Și chiar eu, nu sunt și eu vinovat? De câteori nu v'am pus să-mi udați grădina în loc să vă las să învățați? Și când îmi venea pofta să plec la pescuit de păstrăvi, sfiitu-m'am vre-odată să vă trimit acasă?...

Apoi, dintr'una într'alta, dl Hamel începu să ne vorbească de limba franceză, zicând că e cea mai frumoasă limbă din lume, cea mai limpede, cea mai trainică; că trebuie s'o păstrăm și să n'o uităm niciodată, pentru că un popor când ajunge în robie, câtă vreme își păstrează bine limba, e ca și cum ar avea la dânsul cheia temniței sale. Apoi, luă o gramatică și ne ceti lecția. Mă minunam de mine ce bine pricepeam tot. Tot ce spuneă, mi-se părea ușor, așa de ușor. Mi-se pare că nici n'ascultasem niciodată cu așa luare aminte; dar nici dânsul nu ne explicase niciodată cu atâta răbdare. Ai fi zis, că înainte de a plecâ, bietul om vrea să ne dea toată știința lui, să ne-o străcoare în cap dintr'odată.

Judicatura curială. În anul 1899 s'a introdus judicatura curială pentru pertractarea mandatelor protestate, ca astfel să fie mai mare garanța, că în chestie judecă oamenii, cari sunt mai puțin interesați. Legea despre acest drept dat supremei instanțe judecătorești iese din vigoare în Septembrie 1909.

Până la termenul acesta, mai exact până la 9 Aprilie 1908, având să se introducă sufragiul universal, de prelungirea legii judicaturei curiale, care stă în strânsă legătură cu actuala lege electorală, nu mai e nici o nevoie. Și cu toate acestea guvernul nu s'a lăsat până n'a obținut o »garanție constituțională«.

În ședința de ieri a camerei ministrul de justiție, Günther, a prezentat proiectul despre modificare și prelungirea judicaturei curiale.

În fața acestui fapt stăm cu totul nedumeriți. Garanțiile constituționale se așteptau dela Andrassy, cum intră acum în joc Günther!? Regele voiește sufragiul universal și guvernul e dator a-l da. De ce e nevoie atunci de modificarea și prelungirea judicaturei curiale!?

Croații și proiectele lui Kossuth. În ședința de ieri a camerei s'a început dezbaterile proiectelor lui Kossuth. Deputații croați au fost de față în număr de peste douăzeci. A și vorbit unul dintre ei, Fr. Vrbanici, în limba croată. Înainte de a lua cuvântul Vrbanici, s'a petrecut următoarea scenă:

Președintele anunță, că a dispus, ca în cameră să fie un stenograf croat pentru vorbirile croate și ca Rajes Dusan, stenograf maghiar să fie ca interpret lângă președintele. Propune ca traducerea legalizată a vorbirilor croate să se dea ca supliment la procesul verbal.

Lengyel propune ca traducerea maghiară a vorbirilor croate să se introducă în procesul verbal imediat după textul original.

Supilo: Wolim zi! (cer cuvânt).

Nagy Ferenc e pentru propunerea președintelui.

Supilo (în limba croată): Conform §-lui 55 din art. XXX, 1868 avem dreptul a vorbi aici croăște și procesul verbal va trebui redactat croăște acolo, unde s'a vorbit croăște.

Camera a primit propunerea președintelui.

După lecția de gramatică, trecurăm la scris. Pentru ziua aceea, dl Hamel ne pregătise niște exemple noi de tot, d'asupra cărora eră scris în runde frumoase: Franța, Alsacia, Franța, Alsacia; par'că erau niște stegulețe cari fâlfâiau în toată clasa, atârinate de stînghia pupitrelor. Să fi văzut cum se sileă fiecare; și ce tăcere! Se auză numai hârșitul condeelor pe hârtie. Într'un rând intrară niște bondari; nimeni însă nu-i băgă în seamă, nici chiar cei mititei, cari se sileau să și tragă liniuțele, cu o sirguintă, cu un foc ca și când și acestea ar fi fost pe franțuzește... Pe coperișul școlii, — niște porumbei guguneau încetișor și-mi ziceam ascultându-i:

— Nu cumva o să-i silească și pe ei să cânte pe nemțește?

Din când în când, ridicând ochii de pe caiet, vedeam pe dl Hamel nemișcat pe catedră, privind țintă, pe rând, toate lucrurile dimprejurul său, ca și cum ar fi vrut să i-se tipărească în suflet icoana căsuței mici în care era școala... Gândiți-vă că de patruzeci de ani, era tot acolo, cu curtea lui în față, și cu clasa în veci neschimbată. Numai băncile și pupitrele se lustruiseră, tocite de vreme; nucii din curte se făcuseră mari, și hameiul pe care-i sădise el singur, împodobeă acum ferestrele până sus. Ce durere trebuie să fi fost pe bietul om, să le părăsească toate și să audă pașii surorii sale, care urcă și scoborâ în odaia de sus, gătind cuferele; ca să plece a doua zi, să plece din țară pentru totdeauna.

Nouii consilieri intimi. Din prilejul jubileului încoronării regele a numit consilieri intimi pe membrii guvernului, cari n'au avut încă acest titlu. Aceștia sunt miniștrii Kossuth, Günther, Jekelfalussy și Josipovich. Afară de ei au mai fost numiți consilieri intimi și președintele camerei Justh, deputatul Andrassy Sándor și contele Nákó, guvernorul orașului Fiume.

Cunoștința diplomaților. Din Serajevo primim următoarele:

În prețuita »Tribuna« Nr. 113 cetesc un articol »Conflictele naționale din Balcani« după »L'Orient Européen«, adevă un interview cu un distins diplomat sârb, »care e un profund cunoscător al chestiunilor naționale din Balcani« și care se zice la început:

»Exarhatul bulgar din Constantinopole a fost înființat pentru toți slavii din Peninsula-Balcanică...

»Așa se explică de ce toți locuitorii din Serajevo, Mostar și alte localități din Bosnia precum și un mare număr de comune din laetul Scopia, pe unde se știe că n'au existat și nu există decât sârbi, au părăsit pe patrie și s'au declarat de exarhiști«.

Știm bine toți, că exarhatul bulgar din Constantinopole n'a fost înființat pentru toți slavii în Bosnia și Herțegovina n'au existat niciodată cum vre-odată exarhiști, și în fine știm toți, că Serbia-veche au existat totdeauna români și ei stă și acum.

Vedeți așadar cât de profund cunoaște diplomat chestiunile naționale din Balcani.

Protestul lui Kossuth. S'a afirmat zilele acestea în presa opozițională, că partidul independist este învoit a lua singura cărmă, renunțând la garanțiile constituționale. Kossuth protestează energic în contra acestei afirmațiuni.

Nouii membri ai senatului austriac. Uziar vienez este informat, că vor fi numiți membri ai Casei Domnilor următorii: ministrul președinte baronul Beck, ministrul de interne Biedner, ministrul cultelor Marchet, președinții cameralor din Viena, Praga și Lemberg, mai mulți foști deputați și directorul de bancă Otto.

Totuș avu bărbăția să isprăvească lecția. După scris avurăm lecția de istorie; apoi, cei cântară pe Ba, Be, Bi, Bo, Bu. În fundul clasei bătrânul Hauser își pusese ochelarii și ținea abecedarul în mâni, silabiză cu dânsii. Se vede bine, că și el se silește; vocea îi tremură de înțioșare și era așa de ciudat să-l auzi, încât venea totodată și să rădem și să plângem.

Ah! n'am să uit cât voiui trăi, lecția acestă din urmă...

Deodată ciasul dela biserică sună douăzeci și zece, apoi rugăciunea. În aceeaș clipă, trâmbițele prusienilor, cari se întorceau dela instrucțiune răsunară la fereastră... Dl Hamel se ridică, gâmben, în picioare. Niciodată nu mi-se păruse așa de mare.

»Iubiții mei, zise el, iubiții mei, eu... eu...«

Dar ceva îl înăbușă. Nu putea sfârși.

Atunci se întoarse spre tablă, luă o bucată cretă și apăsând din toată inima, scrise cât putu mai mare:

»Trăiască Franța!«

Apoi rămase în loc, cu capul răzimat de masă și, fără să zică nimic, cu mâna, ne făcea semn de mare.

— S'a sfârșit... plecați.

(»Luceafărul«)

I. A. Bassarabescu

Se desminte audiența de Marți la Majestatea Sa a ministrului președinte Wekerle.

Consiliul suprem al Băncii Austro-Ungare a avut ieri ședință. Secretarul general Pranger a raportat despre situația pieței de bani, accentuând, că nu poate fi vorba de scărițarea cametei.

Memorandul poștașilor. Ieri după prânz s'a prezentat la ministrul Kossuth deputațiunea poștașilor condusă de deputatul Steiner, prezentându-i un memorandum către regele, prin care cer ca și timpul petrecut la poștele cu administrație particulară în calitate de funcționari ai acestora să li-se compute la penzie.

Camera.

În ședința de ieri a camerei s'a terminat discuția asupra proiectului servitorilor, punându-se a treia cetire a lui pentru astăzi. S'a trecut apoi la *desbaterea proiectelor lui Kossuth*: despre reforma salariilor împiegaților dela C. F. și despre pragmatica lor de serviciu.

A produs senzație Günther, care a prezentat proiectul despre *prelungirea judicaturii curiale*.

Președintele Justh, deschizând ședința la orele 10, a propus ca la serviciul divin jubilar care se va celebra la 8 Iunie camera să ia parte în corpore.

Ajungându-se la proiectul lui Kossuth președintele propune, ca în general să fie desbătute ambele împreună, ceea ce se primește din partea camerei.

Referentul *Iankovich*, vorbind despre proiectul pragmatice de serviciu se ocupă mult cu articoli referitori la greve și constată, că e de interes național de-a câștiga garanții pentru oprimarea grevelor la C. F. Dispozițiile proiectului referitoare la acest punct sunt aspre, dar ele nu intenționează vătămarea funcționarilor dela C. F., ci voesc

să facă imposibili pe agitatori. Proiectul voiește să delătore greva în primul rând astfel, că pe împiegații dela C. F. îi ridică la rangul de oficanți publici. Proiectul are dispoziții și în contra rezistenței pasive. Referentul își termină vorbirea, accentuând, că trebuie distrusă demagogia. Funcționarii dela tren trebuie să fie mai întâiu buni patrioți.

Hoitsy Pál referează asupra proiectului reformei salariilor. Spune că în Europa de mijloc abia e cale ferată, care să-și plătiască mai bine slujbașii, de cum prevede acest proiect.

la apoi cuvântul *Kossuth*. Iată vorbirea lui în rezumat: Pe terenul reformei salariilor a fost de principiul, că dă din toată inima atunci, când poate da. Dar a trebuit să țină cont și de interesele cetățenilor contribuabili. La reforma salariilor funcționarilor dela C. F. a avut înaintea ochilor așadară hotarul, peste care nu poate trece un guvern constituțional. Dorința muncitorilor de a li-se da salar anual nu le-a putut-o împlini din cauze financiare, căci aceasta ar fi costat vre-o 70 milioane coroane. Este informat, că reforma salariilor a produs mulțumire generală între funcționari. Sunt și câțiva nemulțumiți, dar de dragul acestora nu s'au putut disconsidera interesele națiunii.

Trecând la pragmatica serviciului, constată, că aceasta este cea dintâiu pragmatică de serviciu codificată. Apără drepturile, prevede datorințele, pe oficanți îi emancipează din brațele volniciei și stabilește procedură disciplinară justă. El e specialist vechiu și știe bine despre căile ferate, câtă importanță are disciplina, dar știe de asemenea, că disciplina nu e suficientă, ci e nevoie și de atragere și conștientiositate față de datorințe. Împiegatul dela tren trebuie să știe, că este un soldat de pază al națiunii, care săvârșește un serviciu de importanță în viața economiei publice.

Și acum e în curgere o agitație fără suflet pentru pregătirea rezistenței pasive și a

grevei la C. F. Guvernul își cunoaște datoria și va face ordine cu mână de fier. De aceea a fost nevoit să ia în pragmatica de serviciu paragrafe, care restrâng dreptul împiegaților de a intra în asociații și societăți speciale, cari au scopul direct de a instiga. Dreptul de grevă e de respectat, dar la C. F. trebuie făcut imposibil. Pentru ameliorarea sorței singuraticilor nu se pot aduce în risc interesele națiunii.

Mai vorbește despre o chestie delicată. El a fost totdeauna interpretul și propagatorul prieteniei croate, dar din drepturile maghiare nu poate concede. La această hotărâre a sa, crede, aderează întreagă națiunea. Limba oficială a împiegaților dela C. F. a fost cea maghiară, aceasta va rămânea și de aici înainte. Împiegații C. F. de stat nu sunt factorii guvernului comun, ci ei servesc o întreprindere de stat.

Polit: Aceasta nu e clar.

Kossuth: Șterge-ți zwickerii, ca să o vezi clar. C. F. U. este firmă comercială improvolată, care plătește dare. Chiar și penzia funcționarilor dela C. F. U. nu este ca a funcționarilor de stat. Iar statul poate să și vândă C. F. Prin urmare pretenția croaților e cu totul nejustă. Până acum guvernul a tratat cât se poate de conciliant în chestia de limbă, lucru, care se poate dovedi cu date. Din punctul de vedere al întreprinderii împiegații C. F. din Croația trebuie să se înțeleagă cu publicul în limba croată. Dar croații să nu voiască a amplifica legea transacției, căci pot urma și de aceia, cari vor voi să o restrângă.

Urmează o pauză de 5 minute, după care *Günther* prezintă proiectul de lege despre prelungirea judicaturii curiale.

Francisc Vrbanici ține apoi o lungă vorbire în limba croată protestând în contra introducerii limbei maghiare la căile ferate în Croația. La ora 1 și jumătate președintele îl face atent, că la ordinea zilei sunt interpelații. Croatul însă vorbește mai departe. După ce a terminat, deputații

Nervozitatea veacului.

Goana fără de sfârșit a lumii, mai ales prin orașe după cele trebuincioase traiului, și, bine înțeles, grija veșnică a lor de ziua de mâine, îi face să fie mereu ca prinși de friguri, le slăbește nervii, iar această slăbire a nervilor se moștenește, și astfel din tată în fiu orașenii devin tot mai nervoși. Iar nervozitatea asta e boală pe care nu știi cu ce să o asemăni mai bine decât cu semnele turbării: omul e ca și cănele care tot aleargă înainte, mușcând pe cine întâlnește, slab și prăpădit, până ce pier. Dar zici, că de per orașenii, ai țărani, o rezervă cum spuneam altădată, din care se primenește lumea din orașe. Cum să se primenească însă cu țărani, când înșiși ei sufăr de nervozitate din pricina alcoolului? Stricați de beaură, prostiți, rău hrăniți și prăpădiți de sărăcie și de pelagră ori de câte alte boale ale căror temeiuri la începutul începutului tot în beție este, cum să ne primenească sângele? Iar boalele părinților bețivi le moștenesc tot așa de bine copiii, ca și chipul feței.

Eu nu zic, că toți țărani noștri sunt așa — ferască-ne Dumnezeu — și e putere mare în țărani. Dar dacă vom lăsa să se scufunde tot mai mult în păcatele beției, nu știi zău dacă, peste 50 de ani n'o să fie cum am spus. Să ne fie aminte soarta nepoților și strănepoților noștri, căci toate merg astăzi repede, ca trenul și ca telegraful și tot așa de repede ne scufundăm și în rău.

Astăzi numai cei voinici trupește și deplini la minte pot să fie piept cu nevoile vieții și să-și ducă traiul! Cel ce-și prăpădește trupul, fie prin

beție fie prin alte păcate și-și slăbește mintea, rămâne în urmă și trebuie să piară. Cine n'a pățit-o o s'o păță. Alcoolul e o otravă fără greș, dar n'o băgăm în seamă pentru că lucrează încet. Da, încet, însă sigur și fără contenire ne sapă groapa, nu numai a unuia-doi, ci a întregului neam. Este un fel de otravă numită opium pe care o fumează unele popoare și se îmbată de ea ca de rachiu, de rămân morți de beți. Vai de capul celor ce s'au obișnuit s'o fumeze, că într'atâta se ticăloșesc în câțiva ani, de ție mai mare mila de ei. Nu se pot ținea pe picioare, nu pot mânca, sunt ca scoși din mormânt și pier în cea mai becnică stare. Tot așa face și alcoolul, dar mai cu încetul. De nu se va pune stavilă consumării tot mai întinse a alcoolului, peste o sută de ani, numai Dumnezeu știe ce ticăloșie va fi între oameni. Și e de mirat, că pe când alte otrăvuri, chiar mai slabe decât alcoolul, se dau din spițerie numai cu țărâita și cu rețeta dela un doctor, alcoolul se vinde în cantități mari și sub toate numele, ba spirt, ba rachiu, ba lichior, coniac, rum etc., și sub toate formele, când îndulcit, când boit cu tot soiul de boeli primejdioase. Și ce e mai trist, e că tocmai omul sărac și slab hrănit e cel mai speculat de bogății fabricanți, lui i-se dă cea mai proastă beaură. Să nu ne amăgim noi și să credem că alcoolul nu e tocmai așa de primejdios, pe cum nu e nici dracul așa de negru, cum îl fac oamenii. Să ne uităm împrejurul nostru, și prin orașe pe la lucrători mai ales, și prin sate, la ticăloșia cea mare alături familii și să cercetăm care e cauza acestei stări așa de nevoiaș. Alcoolul!

Ne amăgește alcoolul și nu ne sperie, fiindcă

otrava lui e înceată. Urmările lui, adevărat, nu se arată totdeauna în viața omului, dar se arată, negreșit, ceea ce e și mai rău, în copiii lui și în copiii copiilor. La alcool se adevăresc vorbele grozave ale bibliei că Dumnezeu va pedepsi păcatele părinților în copiii lor până într'a treia și a patra spiță. E lucru vădit că copiii bețivilor se nasc slabi și piperniciți, puținte la minte, cu boala copiilor, și foarte ușor se prind toate boalele de ei, căci au sângele stricat. De obicei n'au nici voință, nici energie. Peira vine încet, târându-se nevăzută; și dacă în spiță întâiu a neamului nu se văd urmele beției, negreșit se văd într'a doua ori într'a treia. Într'o familie de bețivi, lucrul se petrece cam așa.

În prima generație alcoolul face pe om stricat și ticălos; într'a doua, îl face un slab la minte, idiot, de multeori nebun și epilectic. Într'a treia generație, alcoolul îl face cu totul slab la creier, care i-se moaie, veșnic posomorit și cu gândul să se omoare, și e pornit spre crimă, s'aprinde, să ucidă, să lovească de moarte. Într'a patra generație îl îndobitocșește de tot, de e ca fiara, nu mai cunoaște lucrurile, nu-și mai aduce aminte de nimic; îl face sterp de nu mai poate avea copii și astfel i se stânge neamul.

Băiatul unui tată întrecut cu beție, sau dintr'o familie de bețivi, chiar dacă el nu e bețiv, totuși e pornit spre fapte criminale, pentru că e stricat în el cumpăna sufletească; și în starea cea mai trează îi vine furia de a face rele, căci firea lui întreagă e otrăvită, moștenind-o din firea tată-său. Astfel el este ursit să fie criminal. Furtul, hoinăreala, uciderea, îmbătarea, precurvia în căsătorie, pofte dobitocești, purtarea mișelească cu soția lui,

croați l-au aclamat, coaliția i-a strigat lui Kossuth: »Să trăiască!«

Barta Odón interpelează în chestia năzuințelor croaților contrare statului. Interpeleția s'a predat ministrului președinte.

Judicatura curială.

Proiectul de lege despre modificarea și prelungirea legii din 1899 a judecătorei curiale, prezentat din partea ministrului de justiție Günther în ședința de ieri a camerei, prelungeste vigoarea legii vechi încă pe 12 ani, adăugând, că se va modifica conform legii sufragiului universal, care se va introduce mai târziu.

Proiectul constă din 62 puncte și nu e copia legii vechi, ale cărei dispoziții le schimbă esențial. În motivarea sa ministrul de justiție accentuează, că prezentarea acestui proiect în mare parte a necesitat-o, pentru că vechea lege s'a dovedit în practică foarte defectuoasă. Dar și din punctul de vedere al Curiei a fost necesar acest proiect, ca să-i ușureze munca. Din acest punct de vedere proiectul întregeste articolii de lege XVII și XVIII din 1907. Noul proiect încredințează judecătura asupra alegerilor unui consiliu mixt compus din juzii Curiei și ai judecătoriei administrative și hotărârea cu privire la listele electorale o încredințează exclusiv judecătoriei administrative. Judicătoria aceasta asupra alegerilor de deputați pentru Cameră aduce hotărâri în două senate de câte 5 membri. Președinte al unui senat va fi ales din partea Curiei, iar al celuilalt din partea judecătoriei administrative regești. În fiecare senat iau parte și juzii de Curie aleși prin tragere de sorți și doi juzii dela judecătoria administrativă. Președinții membrii senatelor se aleg în fiecare an în luna Ianuarie prin votare secretă. Dacă într-o zi se prezentează mai multe rugări, atunci șirul pertractării lor se stabilește prin sorți. Tot prin sorți se alege referentul fiecărei chestii.

Sentințele se aduc în numele propriu, nu într'al regelui. În cazul sistării procedurii cheltuelile se stabilește comisiunea judecătorească conform împrejurărilor.

Ultimul paragraf al proiectului este următorul:

»Legea prezentă se pune în vigoare prin ordinațiune de ministrul de justiție în înțelegere cu ministrul de interne.«

Atâta înseamnă, că legea despre judicatura curială este numai lege condiționată, căci ea intră

în vigoare numai cu învoirea guvernului, iar nu după abrogarea celei vechi. Adecă mai bine zis introducerea legii depinde de faptul, că regele va permite guvernului din 1909 să o pună în vigoare.

În cercurile politice se vorbește, că regele s'a dat aprobare prealabilă acestui proiect numai cu condițiunea, că se adaugă această clauzulă. Günther de aceea a fost Marți în audiență la Majestatea Sa, care numai atunci și-a dat învoirea, lucru, despre care n'au știut nici deputații până ieri la ședința camerei.

SITUAȚIA.

Presă coaliționistă are prilej să se umfle în pene în urma triumfului. Cea dintâi »garanță constituțională« s'a prezentat camerei. Celelalte vor urma.

Dar oare în ce constă garanția constituțională a proiectului lui Günther? De sigur numai în împrejurarea, că el e poate un semn al amânării sufragiului universal. Și în felul acesta guvernul are motiv să se bucure, căci lui nu-i trebuiesc garanții, cari să asigureze nevătămarea constituției țării, ci garanții, că nu i-se va lua din mână monopolul puterii.

Este prezentarea acestui proiect o apucătură diplomatică pentru a calma spiritele în fața jubileului? Se poate. Suntem însă siguri, că e o tragere pe sfoară a publicului mare, dar tot atât de ușor poate fi o tragere pe sfoară și a partidului kossuthist și a guvernului kossuthist, care probabil se va forma.

Andrássy s'a compromitat la curte, pentru că în sus este 67-ist, iar în jos e 48-ist. Wekerle se pare, că nu va putea executa angajamentele luate în pact. Mai sunt și alte împrejurări, cari îi favorizează pe independenți. Și Viena este învoită, dupăcum arată semnele, să dea cârma unui guvern kossuthist.

Să nu fie oare un semn prezentarea celei dintâi garanții constituționale din partea lui Günther, iar nu a lui Andrássy!?

N'am avea ce regreta, dacă s'ar da conducerea țării în mâinile kossuthiștilor. Dimpotrivă am avea motiv să ne bucurăm, căci de sigur acest pas ar însemna: falimentul desăvârșit al politicii 48-iste.

Pe astăseară e așteptat regele în Budapesta. Pentru primirea lui s'a pregătit nu numai lumea oficială, ci și muncitorimea. Nu mai puțin decât 100 mii proletari voiesc să demonstreze astăzi

la gara de vest și dealungul drumului Majestatei Sale până la palat aclamându-l pe regele muncitorilor și aclamând sufragiul universal.

Croații obstruiază. Obstrucția s'a început ieri cu vorbirea croată a lui Vrbanici. Croații nici nu fac secret din asta. Vor sosi la Budapesta și deputații croați absenți. Vor vorbi la discuția generală a proiectelor lui Kossuth 15 deputați croați.

Croații sunt supărați din cauza interpelației lui Barta, care i-a atacat vehement. Vor aștepta răspunsul lui Wekerle și pe urmă vor lua poziție în cauză.

»Neue Freie Presse« publică în chestia garanțiilor constituționale părerea unui funcționar înalt maghiar:

— În esență, a zis, nu e vorba de nimic altceva, decât despre clarificarea drepturilor, cari sunt provăzute în legi. Guvernul urmărește numai un scop: să apere corporațiunile autonome față cu organele statului. Această nizuință nu poate da naștere la îngrijorare în nici o direcțiune, pentru că o astfel de apărare a corporațiunilor autonome pe de o parte nu poate vătămă autoritatea guvernului, iar pe de alta garantarea unei asemenea apărări se încredințează unei asemenea judecătorei, pe ai cărei membri îi numește regele.

Prigonirea studenților români din Cluj.

În 31 Maiu au fost citați șase tineri universitari români înaintea senatului universitar, fiind loviți cu pedeapsa cea mai mare disciplinară, anume au primit aspru dorgatoriu în prezența tuturor profesorilor dela facultatea juridică, pentru că au luat parte la adunări populare. Tinerii sunt: Coriolan Pop, stud. în drept, Iuliu Dan, Aurel Fulea, Emil F. Negruțiu, Aurel Milea și Remus Furdul. Mai sunt 5 români și doi socialisti cari încă n'au primit pedeapsă dar vor fi și mai grav pedepsiți.

Decanul Kossutányi István prof. de drept eclesiastic a ținut o vorbire în care s'a rostit împotriva luptei naționale române.

Nu va înfrica însă pe nimeni.

tirănia ce o arată copiilor săi, pornirea spre gălceavă și ceartă, batjocurirea celor sfinte etc., toate acestea sunt urmările alcoolismului părintelui său.

Un neam care se otrăvește cu alcool, ajunge un neam ticăloșit și fără vlagă, de idoși, de epileptici și de nebuni. A treia parte din urmașii lui pierde de o moarte cu zile, iar o parte ajunge prin ocne!

G. Coșbuc.

Poezii de-ale soldaților.

Măi bădiță, strugur dulce
Tot ai zis că nu tii duce,
Tot ai zis că doară, doară,
Pân' ai văzut că te joară.
Și eu m'am uitat din șură
Cum te puneau sub măsură,
Și m'am uitat eu din casă,
Când te scriau ei la masă.

Ș'aș fi bucuros cătană
D'ar fi pușca de tocană,
Patronașul plin de zamă.
Ș'aș fi bucuros regută
De-ar fi pușca de cucută,
Patronașul plin de urdă,
Curelele de răchită,
Patronașul plin cu pită.

Eu cu mândra știu ce știu
Din cătane iară viu,
Eu cu mândra fac ce fac
Din cătane iară scap.

Mare-i noaptea și nu dorm
Tot mă învărt și mă întorn
Ca peștele 'n apă lină
Ca omu 'n țară străină.

Frunză verde rozmalin
După nor vine senin,
După dragoste suspin,
După dulceață venin,
După senin vine nor
După suspin vine dor.

Frunză verde-abia trăiesc,
Eu de dor mă mai topesc,
Depărtat între străini,
Lacrămile vale-mi vin,
Vale-mi vin, vale să varsă,
De dorul mândri d'acasă.
Umbli ziua de dor beat,
Sara când mă culc pe pat,
N'am hodină de bănat.

Frunză verde de dudău
Să ferească Dumnezeu,
De pita 'mpăratului
De sabia neamțului!

Pe marginea Dunării
Merg ficiorii sārării,
Cu boconcii tropotind
Cu armele zângănind,
Tropotind cu boconcii
Blăstămându-și părinții,
De ce i-au făcut pe ei
Sprintenei și frumușei.

Dar părinții nu-s de vină,
Că și ei destul suspină.

Cucuruz păpușe lată,
Nu fii mândro supărată,
Că de-o fi lumea pe pace,
Eu acas' iar m'oi întoarce,
Amar de zilele mele,
Două bune, nouă rele.

Floricea, floricea,
Doru-mi-e de mândra mea.
Doru-mi-e și nu mă lasă
Neamțu să mă duc acasă.
Doru-mi e ca să mă duc
Și stau ca legat butuc.

Rozmalin verde crengos,
M'a făcut maica frumos,
Neamțului de bun folos.
Când am fost mândrii mai drag
M'o jurat neamțu sub steag,
Sub steag negru de mătăsă,
Trei ani să nu vin acasă.
Sub steagu 'mpăratului,
În perderea capului.
Leși mândro pân' la fereastră
Și te uită 'n sus pe coastă,
Leși mândruță din chilie
Și te uită 'n sus spre viie,
Vezi pe drum cine coboară,
Un car mare cu povoaară
Și te suie 'ntrun măr dulce,
Vezi bădița cum s'o duce,
Cu cămașa lui cea nouă

Revista ziarelor.

— Ce scriu foile unghurești. —

»Népszava« se plânge în articolul său de azi că prin legea lui Darányi, privitoare la stăpâni și slugi, aceștia din urmă cu adevărat au fost ferecați în lanțuri... Astfel de legi aspre și nedrepte — scrie numitul ziar — numai în Țara Ungurească se mai pot aduce.

»Az Ujság« sub titlul *Invaziunea croaților* scrie un articol în care spune că ministrul Kossuth a făcut deja croaților concesii cum nimeni n'ar mai fi îndrăznit să și închipse, iar partidul său l-a aplaudat ieri pentru niște declarațiuni banale, pe care înainte de asta, alt guvern, s'ar fi rușinat să le facă. Arată apoi că în trei din patru părți, în Croația, la drumurile de fer domnește limba croată...

Numitului ziar nu-i place că din partea croaților se poartă luptă pentruca în toată Croația pretutindeni să fie domnitoare limba croată...

Nici lui Kossuth și tovarășilor săi nu-i place asta, dar ce să facă? Suntem siguri, că dacă ar fi la cârmă prietiniilor celor dela »Az Ujság«, nici ei n'ar putea să împiedece lupta dreaptă ce o duc croații pentru limba lor.

»Egyetértés« aduce un articol scris de Balogh Pál, despre un sfat de stat maghiar, ai cărui membri ar trebui să vegheze asupra legilor și rânduielilor din țară.

Așa cum a fost și cum este astăzi în țară, zice că nu-i bine.

Scrie anume:

»Așezămintele noastre obștești parte trebuie reînnoite, parte trebuie lărgite pe toată linia. Pentruca, așa cum e, constituția țării noastre, atât în ce privește cuprinsul ei launtric cât și formă, nu s'a dovedit destul de tare pentru a sta împotriva unor sguduiți mai mari.«

Scriitorul maghiar țintește, de bună seamă, prin cuvintele aceste la lupta ce coaliția a încercat s'o ducă în anul 1905 pentru înfrângerea Vienei.

Noi zicem însă: n'a fost nici un rău faptul că onorabilei coalițiuni constituția țării nu i-a dat destule arme pentru a învinge asupra M. Saie. Ci constituția țării trebuie schimbată din alte pricini, între cari cea mai de căpetenie este starea așa zicând de nesuferit, în care suntem puși noi naționalitățile.

Să se schimbe constituția, n'avem nimic de de zis, dar în înțelesul ca și nouă să ni se dea într'ansa cheazăie împotriva dușmăniei ori cărui ministru.

»A Polgár«, ocupându-se cu »proiectul suspect«, pe care l-a prezentat Günther în ședința de ieri a camerei, scrie:

»Cea dintâi garanță constituțională nu o putem privi de altceva decât de glumă proastă, neșpus de proastă, la care după cum se prevede nu va râde nimenea, dimpotrivă se vor întrista cu atât mai mulți, dacă vor lua sub critică proiectul prezent și urmările probabile ale lui.

»Legea cea nouă, pe care o petecesc acuma cu aceasta nouă, pe cum se știe iese din vigoare la 10 Septembrie 1909, adică peste doi ani. Noua lege o plănuiesc pentru 12 ani. Doi ani e mult timp. În doi ar trebui făcut cu siguranță dreptul de vot universal, secret și după comune. Cel puțin așa a promis guvernul. Ba, dacă ne aducem bine aminte, în timpul, pe când actualul guvern era numit »de tranziție«, era vorba, că vieța acestui guvern nici nu va dăinui mai mult de doi ani. Atunci de ce e bun acest proiect, câtă vreme legea cea nouă iese din vigoare numai peste doi ani și de ce trebuie făcută legea cea nouă pe 12 ani?«

»Numai orbul nu vede, că aici se ridică două eventualități. Una este, că guvernului nici prin minte nu-i trece, să realizeze votul universal. A doua este, că dacă totuș ar voi să realizeze, intenționează să-l amâne cel puțin cu câteva decenii.«

»Ori nu voiesc să introducă reforma dreptului electoral, ori atunci cred, că orice lucru imposibil e capabil pentru a omori vremea. Alt scop n'are și nici nu poate avea acest proiect. Iar faptul, că alarmează națiunea, ca să privească de garanță constituțională o lege, care amână cea mai mare garanță constituțională, sufragiul universal, aceasta e gluma cea mai obraznică, care s'a auzit de zeci de ani.«

Ca și când guvernului i-ar trebui într'adevăr garanțe constituționale!? Iar ca să amânească și să îmbete îi sunt bine venite orice apucături »diplomatice«.

»Magyarország« aduce un articol din peana vestitului preot papistaș Hock János, care sub titlul *culmea crizei*, se ocupă de pricitele neînțelegerilor dintre M. Sa și miniștrii...

Incepe pe departe părintele, aruncând vina asupra liberalilor, cari în trecut așa au obișnuit Curtea: să i-se închine adică toți și să nu se permită politica națională (kossuthistă)... Națiunii nu i-s'a dat nimic, ci câtorva boieri slujbe mari, și cu asta M. Sa a crezut că a împăcat — țara...

Acum însă, iată, au venit leii kossuthiști la cârmă, cari nu se lasă... D'aci neînțelegeria.

Nu le dăm însă mult, și se vor domoli și leii, ori altfel li-se dă drumul! Că și cu gură mare, prostind în jos poporul, și cu slujbe mari, pe la Curte și aproape de Curte, nu merge, părinte Hock.

Alegerile din România.

București, 5 Iunie.

Pe lângă cele 43 mandate cucerite de liberali și 9 cucerite de conservatori la colegiul I de Senat, iată rezultatul alegerilor de ieri la colegiul II de Senat:

În București (Ilfov) au fost aleși liberali: C. Nacu, Pr. Dimitrescu, dr. Gr. Râmnicănu, Polizu-Micșunești și M. Ghimpa (cu voturi între 834 și 791, candidații conservatori având între 277—268).

Argeș. T. Capitanovici, liberal.

Bacău. Al. Constantinescu și Caton Leca, liberali.

Botoșani. V. D. Vasiliu și Garabet Ciomac, liberali.

Brăila. Nestor Filotti, liberal. Pentru un loc balotaj.

Buzeu. Ath. Cătuneanu și P. Mareș, liberali. Covurlui. August Frățilă și N. Madgearu, liberali.

Dambovița. Dr. D. Draghiescu și Ion Stematiu, liberali.

Dorohoi. G. Giurgiuveanu, liberal.

Fălciu. N. Cisman, liberal.

Gorj. Stef. Dobroneanu, liberal.

Iași. C. Climescu, dr. C. Botez și P. Zamfirescu, lib.

Ialomița. Th. Miulescu, lib.

Mehedinț. Al. Camenița, D. Popescu, lib.

Muscel. Dr. N. Jugureanu, lib.

Neamț. M. Adamescu, I. Comanica, lib.

Olt. Al. Ghirgiu, lib.

Prahova. M. Ștefanescu, G. Cantili, lib.

Putna. C. Cernat și Al. Plagino, lib.

Roman. Av. Bontaș, liberal.

Romanați. I. Dobroneanu, H. Fundățeanu, lib.

R. Sărat. Dem. I. Ghica, liberal.

Suceava. B. Lovinescu, liberal.

Tecuci. General Averescu, liberal.

Tutova. G. Râmnicănu, N. Nicorescu, liberali.

Teleorman. Colonel Bădulescu, liberal. C. G.

Disescu, conservator.

Vâlcea. G. Olănescu, liberal.

Vaslui. (Balotaj).

Vlașca. I. Piteșteanu, liberal.

Ceeace face un total de 47 liberali, 1 conservator și balotaj pentru 2 locuri.

Scrisoarea unui țaran bătrân.

Publicăm mai la vale scrisoarea ce am primit-o dela un țaran bătrân. Atragem asupra ei luarea aminte a cetitorilor noștri, îndeosebi a preoților și învățătorilor, cari pot vedea și din asta, cum unde e un cărturar harnic în sat, se luminează și poporul.

Pentru noi cuvintele aceste scrise, adevărat, cu puțin meșteșug, dar cu multă inimă, sunt o mângâiere și îndemn să nu slăbim în lupta ce purtăm.

Iată scrisoarea:

Cetind în »Tribuna« Nr. 109, articolul dlui U. T. Mihaiu, vin prin epistola mea a-lăuda și dinpreună cu mine mai mulți de prin comunele vecine care au darul de știu a ceti și voiesc a se lumina.

Mult ne bucurăm cetind cu mare băgare de seamă articolul prin care voiești a scoate pe ro-

Cu inima ruptă 'n două.
Pentruce nu mere tare?
Că rău inima îl doare.
Și se duce fluierând
Și din gură cuvântând:
Plânge-mă mândră cu dor
Că ți-am fost voinic fecior
Și ți-am fost drag pe plăcere
Pe voie și mângâiere.
Pe plăcerea ochilor,
Pe voia părinților.

De mândra m'am depărtat
Cu jele și cu bănat,
Jele-i doamne cui e jele
Jele-i tot neamului meu,
C'am avut noroc prea rău.

Iubită țară frumoasă,
Rămâi acum sănătoasă,
Cu codrii toți înfrunziți
Și de mine părăsiți.
Rămâi mândro sănătoasă
Ca și floarea cea frumoasă
Când o suflă vântu'n față.
Umple casa de dulceață
Să merg și eu sănătos

Ca ș'un trandafir frumos,
Când îl suflă vântu 'n jos,
Umple casa de miros.

Culese de Damian Jovan, caporal în Seghedin.

Socoteală ovreiască.

Pregătiți cu toți recruții
Să depună jurământul
Popa după rugăciune
Își începe-așa cuvântul:
Ziceți băieți după mine:
»Eu soldatul... jur credință
Regelui Carol Intâiu.«
Când de-odată Strul întreabă:
Pentru ci să jur părinte
Cu credință iu la rege,
Chind de el n'am zor prea sfinte.
Eu mai bine jur credință
Domnului sergent majur
Căci de dânsul am nevoie
Când fac vei... stinghi 'nprejur.

vindecă podagra, reuma, catarul (troacna) și influenza, tot felul de dureri de mâni, picioare, spate și șele iscate din răceală, mâncărimea, durerea de măsele și cap. Recrează și întărește muschii și nervii, ceea-ce documentează număratoarele epistole recunoscătoare sosite dela medicii și privați. O sticlă de un deți costă 1.50 fil., trei bucăți să trimit franco; 6 sticle mici de probă costă 3 coroane; 12 sticle franco 5 coroane. o o o o o o o o o o

Să trimit pe lângă ramburs poștal prin FARMACIA „Vörös kereszt“ (crucea roșie) Temesvár

Fluidul-Universal

Magazin principal: Farmacia lui Török József, Budapest, Király-utca 12 și Andrássy-ut 25 precum și în cele mai multe farmacii. o o o

mâni din amorteala ori datinile religioase care nu mai au acuma nici un folos, ci numai spre paguba noastră și folosul străinilor este.

În toate foile noastre se scriu multe, tot cam în înțelesul acesta, dar fruntașii de pe sate partea cea mai mare, stau departe și nepăsători, ba din contră în loc să îndemne poporul a cetii foile folositoare, unii îi spun cumcă acele sunt niște povești și unii țin câte o foaie numai pentru că li-e rușine să nu o aboneze.

Di Mihaiu îl rugăm să scrie mai departe că și noi vom sta și vom lucra, ca preoțimea să fie la locul său.

Dle Redactor, M'am nimerit de am fost la Lugoj, ca econom în opinca mea, de multe ori. La »Concordia« am vorbit cu preoți mulți. Auzind dela ei zicând că poporul este sărac eu le-am răspuns: Și D-voastră sunteți de vină! Putem avea toate numai desbrăcați poporul de obiceiurile rele începând dela naștere până la moarte, la toate sărbătorile și Duminecile anului, a nu lăpăda banii pe la jidani. Și să dea pentru fiecare suflet din casă un crucer, asemenea la facerea testamentelor, dar vin și altele înainte (și anume la fondul confesional al comunei un crucer, la fondul național român un crucer, oare în zece ani cum vom sta 3 milioane de români?)

Aceasta fie-vă ținta, preoți și învățători, atunci nu veți fi siliți a cere congrua și bietul învățător a cerși plata lui cu cruntă sudoare câștigată.

Dle Redactor, am scris aceste șire, pentru că știu că de multeori ai lipsă să ști cum stăm și noi pela sate, cu toate ale noastre materiale naționale, școlare și religioase, și cum cugetăm noi.

În cele școlare învățătorul nostru George Baltean, om sărac, de 6 ani în comuna noastră, toată averea lui este biblioteca foilor românești, dintre cari întâiu »Tribuna«, apoi »Neamul românesc«, de lorga din România, și orice carte se edă o abonează. Dar mai are și pe »Népszava«, căci numai aceea ne mai dă uneori dreptate. Foile române ne vin în mai multe exemplare în toate Duminecile și sărbătorile, le împarte școlariilor și celor ce vin la sf. biserică, în loc de lumina la altar. Lumina mare, adevărata lumină a Domnului o duce cu sine acasă în familia sa cetind unii dintre școlarii mai mari și mai în vârstă, mergând acasă.

Mult stim. dle Redactor și stimaților domni care vă aflați în redacțiune, vin a vă saluta și a vă striga: Voi sunteți adevărații apostoli mari și tari luptători adevărații patru Evangeliști ai Domnului. Oare de nu veți fi voi a ne trimite Epistoliile și Evangelia adevărată a Domnului, ce ar fi de poporul român?

Mă iertați, că sunt om bătrân, de 65 ani. Memoria mi-s'a slăbit, mâna mi-e obosită de sapă, furcă, topor și alte unelte și astfel nu mai pot ținea pana în mână cum se cuvine, stil și ortografie e tot încălțit, dar dorul de lumină totdeauna va rămânea în mine. Dumnezeu într'una lucră și arată măririle sale, omul celce nu lucră și nu înlindă mână de ajutor, și nu dă sfaturi bune, n'are Dumnezeu!

Sidiav (Zsidóvár), în 2 Iunie 1907.

Grigorie Popa,
econom.

Din străinătate.

Germania.

Alegerea din Brauschweig protestată. Se anunță din Gmunden, că prințul de Cumberland va ridica cât mai curând protest de drept public în numele său și al urmașilor săi în contra alegerii de regent în Brauschweig.

Italia.

Trebuințele armatei. Comisia militară a camerei italiene, precum se anunță din Roma, a decis — fiind încă în cursere ancheta împotriva comandamentului militar — a vota numai 60 milioane pentru trebuințele militare.

Ministrul de războiu ceruse spre acest scop 200 milioane.

Franța.

Greva marinarilor. Conform unei telegrame din Bordeaux, toți marinarii au decis a continua greva, până li-se vor îndeplini toate promisiunile.

Marocco.

Ucigașii lui Mauchamps. Din Tanger se anunță ziarului »Daily Telegraph«, că în Marea a pătruns o puternică bandă armată, care s'a făcut stăpână peste ucigașii doctorului Mauchamps, întemnițați acolo și i-a dus în Fez la sultanul. De aici rezultă, că liberatorii prizonierilor nutresc simpatii pentru sultanul.

Rusia.

Nouii condamnați în Riga. Opt prizonieri politici au fost condamnați la moarte din partea tribunalului militar pentru participare la răsvărire, iar patru la muncă silnică.

Portugalia.

Dictatura. Din Lisabona »Daily Mail« a primit următoarea telegramă:

Aproape s'a împlinit luna de când au disolvat parlamentul. Nemulțumirea populației față de rege și guvern e serioasă. Toate reprezentanțele orașenești din țară se pregătesc să trimită deputațiunf la regele, care cu toate stăruințele mamei sale nu voiește să concedieze guvernul și să convoace corpurile legiuitoare. Ziarele provoacă populația, să nu plătească dările, pe cari nu le-a votat camera. Regina a fost expusă săptămâna trecută în trei rânduri unor demonstrațiuni dușmănoase. Regele nu iese din palat și nu mai ia parte nici la luptele cu tauri, pentru că e sigur de demonstrațiuni din partea supușilor. Cu toate acestea guvernul nu se vede învoit a concede. Dimpotrivă e mai neînduplecabil, decât până acuma. Instrucția s'a întrerupt, pentru că s'au închis toate școalele și universitățile în urma grevei studenților. Toate partidele politice sunt în contra guvernului și în sinul populației e în curgere cea mai mare agitație. Situația e cât se poate de critică și periculoasă.

Bulgaria.

Ministri noi. În Bulgaria au fost numiți doi miniștri noi: Halacev, lucrări publice și Naslumov, războiu. Noul ministru de războiu este politicește bărbat fără culoare, iar în armată fără însemnătate. Numirea lui Halacev e de însemnătate politică, întrucât partidele opoziționale sunt cu pronunțată antipatie față de el. După ce portofoliul lucrărilor publice a fost vacant de mulți ani, se crede, că principele Ferdinand numai ca să supere opoziția a găsit acuma, că e necesar să numească pe Halacev ministru de lucrări publice.

Felurimi.

Din ciudăteniile scriitorilor mari. Fiecare scriitor dacă nu are felul său deosebit de a lucră, totuși are orele sale de lucru, obiceiurile sale, mulțumită cărora e mai bine inspirat și lucrează cu plăcere.

Aceste obiceiuri însă, mai cu seamă la scriitorii mari, sunt câte-odată foarte ciudate. Așa: Theophile Gautier nu scria niciodată acasă la el, ci întotdeauna la tipografie. »Mirosul cernei mă face să scriu, apoi îmi place graba, îmi place să recitesc ce am scris, îmi place să aud zgomot și mișcare în jurul meu. Eu lucrez cu drag în zgomotul tipografiei pe când singurătatea și liniștea de acasă mă face trist«.

Montaigne se închideă într'o clopotniță veche ca să poată cugetă.

Milton când vrea să scrie, aștepta noaptea, și atunci, așezat într'un jeț mare, dând capul pe spate și privind în tavan, cugeta...

Bosuet lucra într'o odaie veche îmbrobodindu-și capul.

Rousseau strângea la flori. »Cu cât îmi umplu capul cu frunze și plante, cu atât mai bine mă pot gândi«, zicea el.

Montesquieu stătea în maghierința unei santinele când a pus bazele studiului său: Spiritul legilor.

Fosc după ce mânca bine la masă, se retrăgea în odaia sa de lucru, își înfășea capul cu un servet muiat în apă și oțet, și după aceea era în stare să lucreze zece ore dea rândul.

Se asigură că Schiller compunea versurile sale punându-și picioarele în ghiață.

Maturin când simțea că i-a venit o inspirație, se retrăgea în odaia sa, își lipea o marcă pe

frunte și atunci servitorii săi știau că trebuie să lase în pace, să nu-i adreseze nici o vorbă și să nu se lase pe nimeni să între în odaia stăpânului lor.

Jeremia Bentham așternea cugetările sale pe hârtiuși mici pătrate pe care le arunca prin odaie, apoi le strângea și le combina.

Linee făcea tot cam la fel.

NOUTĂȚI.

ARAD, 6 Iunie n. 1907

— Sămbătă se împlinesc 40 ani de când M. Sa Impăratul Austriei, Francisc Iosif I, a fost încoronat de rege (crai) al Ungariei. În Budapesta va fi serbare mare, la care iau parte și episcopii români. În catedrala română din Arad se va ține slujbă dumnezeiască din acest prilej. Iar Duminecă se va serba faptul în toate bisericile noastre.

— **Jubileul de încoronare.** Cu ocazia jubileului de 40 ani dela încoronare, în biserică gr.-or. sârbească din Budapesta vor fi următoarele serbări: Iunie 7, în presara jubileului seara la ora 7 se vor trage toate clopotele bisericilor sârbești, grecești și românești din Budapesta. În catedrala sârbească din Buda, al cărei clopot mare mai vechiu decât 200 de ani, e crepat deja de câțiva ani, în Iunie 7 după amezi se va sfinți clopotul cel nou, mare de 16 mm. Actul sfințirii îl va face episcopul sârbesc Lucian Bogdanovici și se va și trage în turn imediat, pentru că să sune întâia oară în preseara jubileului. În catedrala sârbească din piața Döbrentei va fi serviciu divin înainte de amezi la 1/212, cu pontificarea episcopului Bogdanovici. La acest serviciu au primit invitație toți ministrii, camera, primarii, consiliul orașului, corpul de armată și toate autoritățile și oficiile din capitală. Cântările liturgice vor fi date de corul alcătuit din studenții institutului Thököyanum.

— **Banul Croației s'a bolnăvit fără de veste** Luni atât de rău, încât doctorul l-a oprit de a ieși din casă. Din această cauză nu va putea lua parte la sărbările de încoronare.

— **Bacalaureatul.** La școala comercială superioară de stat din Arad, la examenele din limba maghiară, profesorii au găsit notițe. Inscricția notițelor era: Din fabrica de pușcă din Seghedin, Patru studenți au fost eschiși dela bacalaureat.

— **Hirotonire.** P. S. Sa episcopul a hirotonit azi întru preot pe dl Ioan Macaveiu, ales pentru comuna Dumbrăvița.

— **Foiletonul ce publicăm azi pe pag. 1 a ziarului nostru îl luăm din excelenta revistă literară »Luceafărul«.** E de o rară duiosje și recomandăm să-l citească îndeosebi învățătorii noștri, dintre cari, durere, dar dacă așa vor merge lucrurile ca acum, apoi foarte mulți vor fi cu din urmă învățători de graiu și slovă românească.

— **Logodnă.** Ni-se anunță logodna dlui Simeon Crăciunescu înv. în Șoimuș, cu dșoara Anghelina Nichici din Lipova. Felicitările noastre!

— **Afacere cavalească la primărie.** Din scena violentă care a urmat interpelației făcute în consiliu orașului Pesta în chestia Szipsitz, s'a iscat și o afacere cavalească. Primarul întrebând fiind în interpelație, de ce a predat sala de consiliu pentru adunarea micilor industriași, a răspuns că sale consiliu este a publicului din capitală și el nu poate cere atestat patriotic dela cei cari cer sale pentru scopuri comune. S'a cerut apoi votare nominală, dacă se ia ori nu la cunoștință răspunsul. Unii au încercat a face și din această votare chestie patriotică și-au huiduit pe cei cari au luat la cunoștință răspunsul. Dr. Hajdu Marcel a votat cu da, la ce Platty György i-a strigat:

— Așa dar ți-a căzut masca!

Răspunsul energic n'a întârziat cam în felul următor:

— Este un miserabil care trage la îndoială sentimentele mele patriotice.

Se înțelege s'a făcut afacere cavalierească. Mar-torii se vor întâlni mâine.

— **Nebun în cameră.** Neplăcut incident s'a întâmplat în cameră ieri pe la ora 1. În decursul vorbirii deputatului croat *Vrbancs*, a fost aruncat de pe galerie un pachet mare cu scrisori. Pachetul a căzut în mijlocul camerei, unde ministru președ. *Wekerle* vorbea cu secretarul de stat *Szterényi*. Deputatul *Simko* a ridicat pachetul și l'a predat ministrului președinte. *Wekerle* a resfoit petițiile și apoi le-a predat unui servitor să le ducă în biroul șambelanului.

Detectivii au condus apoi în birou o femeie în doliu, bătrână, cu privirea turburată, aceasta a aruncat petițiile. Secretarul de birou *Orczy* a ascultat-o:

— Cum vă cheamă? a întrebat-o. Femeia a răspuns numai la multe întrebări:

— Nu mă întrebați nu mă chinuiți. Puteți afla totul din petiții. Secretarul se uită la ele:

— Așa dar sunteți văd. *Halmi Gizela*?

— Da!

— Ce dorință aveți?

— Nu întrebați, — zise.

Petiția era scrisă rău de tot, și de un conținut curios. Spune că vrea să-și lecuiască sufletul când recurge la ministrul președinte, a cărui inimă nobilă este cunoscută. Odinioară avea strânsă prietenie cu un tânăr despre care a aflat că este anarhist. Din acest motiv cere scuzele ministrului președinte. Pe nefericita femeie despre care s'a dovedit că e nebună, au condus-o detectivii la locuința ei.

— **Nunta de aur a regelui și reginei Svediei.** În liniște și cerc strâns familiar își va serba în 6 Iunie nunta de aur regele *Oscar* și regina *Sofia*. Căsătoria lor s'a făcut la 1857 Iunie 6. Regele *Oscar* era atunci numai moștenitorul de tron al Svediei și Norvegiei, și a legat căsătoria din dragoste cu princesa *Sofia Vilma Mariana Henrietta*, fiica principelui *Wilhelm de Hassen*. La 1872 18 Sept. murind regele *Carol XV* principele *Oscar* a ajuns pe tronul Svediei și Norvegiei. Regina *Sofia*, care este cea mai nobilă femeie a țării sale, este bolnăvicioasă de ani în-tregi. Aceasta este cea mai mare piedecă pentru a se aranja serbări mari la nunta de aur. Națiunea svediană însă serbează și simte și astfel cu iubita păreche regală.

— **Nu va fi expoziție jubilară.** Din Viena se telegrafiază că azi au ținut consiliu în ministerul de comerț, ministrul, guvernatorul, orașul Viena și mulți reprezentanți ai societăților meseriașilor în chestia expoziției jubilară ce să se aranjeze în anul viitor. Reprezentanții statului și ai orașului, asemenea reprezentanții societăților meseriașilor au fost în contra ținerei expoziției, astfel încât este foarte posibilă că nu se va ține expoziția.

— **Jubileu.** Ni-se scrie din Brașov că dl *Iancu G. Coliban* este cel dintâiu măiestru tâmplar român, născut în Brașov. Dsa în acest an își serbează jubileul de 40 ani în amintirea neîntreruptei sale munci în meseria de tâmplărie, își serbează totodată jubileul de 25 ani ca măiestru de sine stătător, cât și jubileul de 25 ani ai căsătoriei sale. Il felicităm și noi!

— **Faptă vrednică de laudat.** Dl dr. *Lazar Popovici* din Viena cetind în »Tribuna« apelul ce l-am lansat pentru ajutorarea studentului sârman, dar diligent, *Andrei Popovici* din internatul »Zsigăan«, a binevoit să trimită la adresa mea 10 cor. și să-mi comunice, că se învoiește să-i tindă mână de ajutor acelui tânăr provăzându-l cu cele necesare până când soarta nu-i va găsi un noroc mai bun.

Cine astfel înțelege mângăietoarele învățături creștinești și cine nu întrelasă prilejul de-a întinde mână de ajutor celor lipsiți și îndurerăți, va fi veșnic miluit din partea lui *Dzeu*.

Doresc și eu, ca Părintele ceresc să-i răsplătească însuși această faptă atât de creștinească. Oradea-mare, la 4 Iunie 1907. *Mihail Popa m. p.* prefect alumneal.

— **Dar pentru biserică.** Creștinul evlavios *Vasile Florea* din Almaș, la îndemnul și stăruința preotului *Alexandru Nica*, a dăruit sfintei biserici un rând de ornate bisericesti în preț de 70 cor. Pentru această faptă vrednică și creștinească

Dumnezeu să-i răsplătească din darurile sale cele bogate. Almaș, la 2 Iunie st. n. 1907. *Ioan Iancin*, învățător.

— **Cu balonul la polul-nordic.** Se telegrafiază din *Tromzö*, că expediția lui *Wellmann*, însoțită de interesul întregii lumii științifice, pe vaporul *Fridjof* a părăsit *Tromzö* și a plecat la *Spitzberg*.

Expeditorii au luat cu ei balonul pe care se vor urcă apoi.

— **Student rus extradat.** Se telegrafiază din Berlin, că poliția de acolo a extradat autorităților ruse pe un student rus. Până acum poliția pe studenții ruși deținuți îi exilă numai, dar acum pe *Leibov*, auditor la universitate, l-a extradat. În Joia trecută l-au transferat la graniță și l-au predat autorităților rusești. Pe *Leibov* l-au închis în temnița din San-Petru. Această procedură a poliției din Berlin a făcut o senzație rea, deoarece între Rusia și Germania nu există nici un contract de extradare.

— **Greva marinarilor francezi.** Se scrie din Paris: Greva marinarilor francezi ia din ce în ce teren tot mai mare și ia forță tot mai mare dela acea organizație curioasă istorică, căreia îi pusese baza încă *Colbert*, renumitul ministru al regelui soarelui. Acest om de încredere genial al lui *Ludovic al XIV-lea* a procurat Franței puterea pe mare și s'a îngrijit totodată, ca flota sporită să aibă destui oameni. Această ținută a ajuns-o așa, că a impus datoria de a face armata pe apă și numai celor de pe țărâmul mării din țară.

— **Moartea unui harnic conducător.** Ni-se scrie: Zilele trecute a încetat din viață fostul nostru conducător al corului *Ioan Veselin* din Broșteni, care s'a luptat cu mare trudă ani întregi până a înființat corul.

La înmormântare a fost invitat și vestitul nostru cor, dar laudă conșoților lui coriști că au luat parte la înmormântare mulți, dar lipsea noul conducător și treizeci și patru coriști. Durere când conducătorul conduce corul numai pentru bani și beutură și la frate nu gândește.

— **Mașină de sburat.** *Vuia*, un inginer de origine română, de mai multe ori a făcut încercări cu mașina lui de sburat, dar nu i-a succedat niciodată. Cum se telegrafiază din Paris, alaltăieri, *Vuia* a făcut din nou experimente cu mașina lui renovată. De astădată cârma a funcționat excelent, dar vântul puternic l-a silit să întrerupă experimentul.

— **Curs de cor și muzică.** Fiind rugat din partea mai multor colegi iubitori de cântări și muzică, ca să deschid un »curs« pentru aceia, cari ar dori să devină conducători de cor, prin aceasta îmi iau îndrăzneala a aduce la cunoștința mult st. colegi iubitori de cântări și muzică și celorlora, cari doresc a-și însuși dexteritatea de a conduce coruri vocale (pe mai multe voci), că în anul curent în feriile de vară adevă în lunile Iulie—August deschid un astfel de curs care își va avea începutul în 1 Iulie c. n. și va dura până în 28 Aug. a. c. (sf. *Mărie-mare*) predând cu concursul ascultătorilor la finea acestui curs și un concert.

Condițiunile sunt următoarele: Fiecare dintre doritori să se provadă cu instrumentul necesar (violină). La caz de nu pot însuși să le comandeze, aceia să trimită scrisurii suma de 20 cor. din care sumă fiecare va primi: violină, arc, ladă (toc) etc.

Pentru proviziunea lunară, quartir și instrucțiune 45 cor. Suma de 20 cor. pentru instrument să se trimită cel mult până în 30 Iunie c. n., iar suma pentru proviziune, instrucțiune etc. anticipative pe fiecare lună.

La finea cursului fiecare dintre ascultători, adevă cari și-au însușit această dexteritate vor fi provăzuți cu un »Atestat de cor«.

Rugând deci sprijinul tuturor pe cari îi

interesează, semnez *Comlăuș*, 1 Iunie a. c. (*Oszentanna*, comit. *Arad*) 1907. Cu distincă stimă: *Dimitrie Simea*, învăț. cond. de cor.

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prefește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului *Frankl Antal* din *Seghedin*, ce-l publicăm sub titlul »Am fost bețiv.«

— **Knizse István**, măiestru de arme cu diplomă, în *Arad*, în sala de tir din pădurița orașului, primește reparația a tot felul de arme, face paturi de puști și lamite pe lângă prețuri moderate și garanție.

— »Nu mai e« pipă cu băgău, inveninare de nicotină, fum de tutun puturos. Să folosim camilul totdeauna curat, lungimea 65 cm. 3 cor. în loc 45 cm. lung. 2 cor. Tigaretă dela 90 bani. Tevele de ciubuc se fabrică la comandă. Pipă de vânat nouitate 3 cor. Se trimite ori-unde cu rambursă din partea lui *Horváth Florián*, *Budapesta*, *Ráday-utca* 14.

Concert, petreceri.

— Tinerimea jună a meseriașilor din *Poiana* (com. *Sibiu*) aranjază o petrecere de vară *Duminică* în 27 *Maiu* st. v. în pădurea »*Staule*«. La caz că timpul nu i favorabil, petrecerea se amână pe ziua de 31 *Martie* st. v. Venitul curat va fi destinat pentru gimnazul din *Brad*. Se va jucă »*Călușerul*« și »*Bătuta*«. Comitetul aranjator.

— Corul vocal bis. gr. or. român din *Bozoviciu* invită la festivitățile împreunate cu sfințirea steagului său, cari se vor ține *Joi* în 31 *Maiu* (13 Iunie) 1907 cu ocaziunea serbării »*Hramului bisericesc*«. Prețul intrării la concert de persoană: loc de șezut 1 cor., loc de stat 40 fileri. Membrii nu au nici un favor. Venitul curat este destinat pentru fondul corului. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se va cuită prin jurnale.

Poșta Redacției.

Mulțumite publice publicăm când este loc. Rugăm pe ceice urgentează să aibă răbdare, se vor publica pe rând. Tot așa și poeziile populare.

Nic. L. Husaseu. Dacă *I. Todericiu* a făcut lucrul acela, este lege la toate. În ziar nu se poate pune așa lucru.

I. Turcu, *Totvărădia*. Trimite-ne gata, românește, ceea ce dorești să fie întimpinare la acuzele ungurești.

Ioșif Pinte, paroh, *Suplac*. Am publicat deja un articol privitor la chestie. Mai mult nu se poate. Aveți D-voastră for, unde se discută și se decid lucrurile acestea.

D. Boariu, *Bobohalma*. Când va fi loc. Rugăm răbdare.

Poșta Administrației.

Vasile Mornăilă. *E. Simăid*. 2:34 cor. ai de plătit până la 31 Decembrie 1907.

Ilie Brândaș, *Kétegyháza*. Am primit 2 cor. ca abonament până 1 Iulie 1907.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 5 Iunie 1907

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1907 (50 klg.)	10:41—10:42
Secară pe Oct. 1907	8:73— 8:74
Orz pe Oct. 1907	7:05— 7:06
Ovăs pe Mai	— — —
Cucuruz pe Iulie 1907	6:05— 6:06

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Octomb. 1907	10:45—10:46
Secară pe Oct. 1907	8:74— 8:75
Orz pe Oct. 1907	7:08— 7:09
Ovăs pe Mai	— — —
Cucuruz pe Iulie 1907	6:04— 6:05

Redactor responsabil *Ioan N. Iova*.

Editor-proprietar *George Nichin*.

A n u n ț .

Se vinde prin parcelare 2500 iughere de pământ; cine dorește să cumpere ori în ce cantitate, să meargă în persoană la avocatul **Dr. George Roesin**, Nagy-Szalonta. — Pământul se poate lua în folosință în anul acesta.

E de dat în arândă no casă pentru ducheane și birt

dar numai români sau nemți pot primi în arândă. Doritorii să se adreseze la **Mitru Blaj**, în Csicsér (up. Glogovác).

Sanatoriul și hidroterapia alui

Dr. RÁCZ ÖDÖN

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-utca nr. 7.

Telefon 639.

Deschii îndecursul anul întreg pentru bolnavi interni și externi.

Băi electrice. Hidroterapie, tratament electric, băi de carbogen, de ectină și minerale. Tratament cu aer cald, dulapuri de aburi, cură de nomol de Pöstyéni. Băi de nomol de Franzesbad, cu nomol original. Impachetări cu nomol. Inhalatiuni. Masaje cu vibrații. Cură de slăbire și îngreșare.

Se recomandă :

la nervozitate, istovire de ori ce fel, afecțiuni de stomac, intestine, inimă, plămâni și organele respirării, la reumă articulară și musculară.

Rezultate escelente.

Supraveghiere permanentă medicală; prețuri ieftine, Pensiune (locuință și alimentare) pe zi 3—5—7 cor.

Cu plăcere ofere prospecte și lămuriri

Dr. R á c z Ö d ö n
proprietarul și conducătorul institutului.



Am fost bețiv în totdeauna până ce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela ori ce beutură spirtuasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmacia lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros nr. 20)

La Administrația noastră se află următoarele cărți de vânzare :

„La Roma“ de Russu Ștrianu	Cor. 2.—	plus 10 fl. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Seclua	1.—	5 „
„Nuvele“ de Emil Zola	Cor. 0.40	5 „
„Școlarul declamator“	„ 0.50	5 „
„Stropi de roaună“	„ 1.—	10 „
„Aur“ Const. Hodoș	„ 1.50	10 „
„Telegrama“ farză în 3 acte	„ 0.90	3 „
„Amicul Poporului“ T. Vuculescu	„ 1.—	10 „



In adevăr este înviere!

O foarte interesantă istorie din viață, cuprinzând adevărul până la ultima slovă, s'a întâmplat an în luna lui Iulie în o zi frumoasă de vară în casa bătrânului Barbu. Ședea bătrânul Barbu în jeț în curte împreună cu nepoții săi — copii săi, toate neamurile și prietenii săi. Deodată strigă :

Puternice părinte a ceriurilor! Cum să-ți mulțumesc că în un vis ai trimis la mine pe îngerul tău, care m-a mântuit de boala de 4 ani și de cumplitele dureri redându-mi iarăși sănătatea avută, puterea mea și fericirea familiei mele

La auzul acestor vorbe fie-care l'a rugat pe bătrânul Barbu de 83 de ani, ca înainte de ce ar muri, să lase



moștenire urmașilor să i deslegarea se cretului. La acesta Barbu bătrânul și-a răsucit mustățile lui mari și dese, ce le-a dobândit prin pomadie și a început să vorbească.

Iubită soție copii și toți căți sunteți în

jurul meu. În noaptea zilei prime de Crăciun mi-s'a arătat în vis un înger ținând în mână ceva medicament și mi-a zis : *Barbule, Barbule ascultă vorbele mele!* Trebuie să mori! Dar totuși mai există un leac de mântuire: Dimineață când te scoli vei scrie momentan o epistolă la Dobrițin, lui GROSZ NAGY FERENCZ ca să-ți trimeată balzumul lui Király unicul leac de mântuire, bun contra boalei de stomac, podagrei, boalei de piele, astmă, răceală, boală de ficat inimă și splină.

Am făcut așa. Am comandat balzumul Király și după a patra întrebuintare am început să-mi redobândesc sănătatea. Astfel iubiți cetitori urmați-mi pilda și țineți pururea în casa voastră câte o sticlă de balzam Király pentru de lăturarea bolii.

Pentru-ce întrebuintează în spitalele din străinătate întotdeauna

renumitul BALZAM KIRÁLY,

renumitul balzam Király e cel mai sigur și mai de preț medicament contra podagrei,

renumitul balzam Király e neapărat de lipsă la reumă, dureri pe picioare și șele,

renumitul balzam Király e totdeauna folositor și are efect sigur la tot felul de dureri externe și interne.

O sticlă mare 2 cor. 65 fil., 3 sticle mari 6 cor 65 fil. pe lângă rambursă, unicul preparator.

Grosz Nagy Ferencz

farmacist,

DEBRECZEN, COLȚUL STR. ȘAȘ.



Pentru bărbați și femei

în caz de curgere acută și cronică medicinalul cel mai sigur este

capsulele Sanio

lucru adevărat deja. O cutie (100 bucăți) costă 6 cor., alăturându-se și-o broșură privitoare în folosire. Cu mandat poștal.

Pentru slăbire și impotență, singurul medicament sigur sunt capsulele de putere ale lui dr. TIMKÓ. O sticlă 10 cor. Trimite

Farmacia „Magyar Király“

Budapest, V., Marokkói-utca 2. Tr.

Veritabila alifie de plante pentru rane!

Cea mai bună pentru orice rane cât de vechi, umflături, reumă și alte atacuri. Prin efectul alinător ce-l are întrece orice alta preparație.

Prin încercarea de mai mulți ani este recunoscută de escelentă și mulți oameni sunt recunoscători acestei alifii de plante, recăpătându-și sănătatea.

În ori și care casă este indispensabilă ca doftorie de casă.

Singura provăzută cu marca »Mântuitorul«, este veritabilă.

Se poate căpăta în farmacia la »Mântuitorul«, a lui

Lukács Ferencz

in MAKÓ.

Prețul unui borcan 1 cor. 50 fil. La comanda de 3 borcane, câte 1 borcan costă 1 Cor, 35 fil.

Cele mai bune coase pe lume sunt coasele „Bur“ și „Japoneze“



Cele mai bune coase pe lume sunt coasele „Bur“ și „Japoneze“

Aceste coase sunt pregătite de oțel Svedian și se trimit numai cu garanță.

Fiecare bucată care nu convine se schimbă gratuit.

Prețul coaselor : 75 cm. 1 fl. 10 cr.
80 cm. 85 cm. 90 cm. 95 cm.
1-15 cr. 1-20 cr. 1-30 cr. 1-35 cr.

Adresa exactă :

Grauer Mihály

Köbánya 14.

Tot de acolo se pot procura cele mai bune briciuri, prețul 1 fl. 20 cr., 1 fl. 50 cr., 2 fl. 50 cr.

Carol F. Jickeli

Sibiu („La coasa de aur“).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

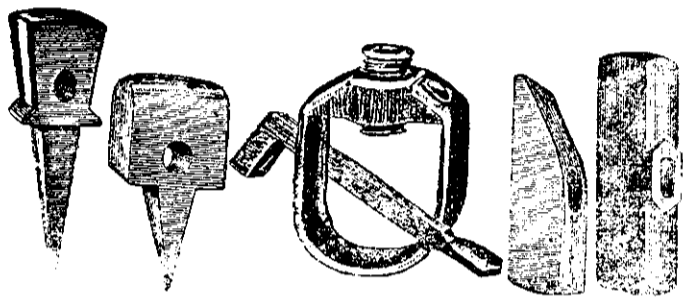
1 bucată: Cor. 1-60 1-60 1-60 2- — 2- —

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb orice coasă provezută cu semnul C. F. J. care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta.

În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra.

La cerere primește fiecare gratuit și dacă nu comandă nimic revistele de folos comun edate de mine.



Nicovale pt. coase.
Forma fig. 2 3
1 buc. C. —96 —86

Țiitoare de coase.
Nr. 4 1 bucată
Cor. —18

Ciocane pentru coase.

Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 300 grame
1 buc. C. —86 —90 C. 1- —

Bae de aburi în odaie!

Cu ajutorul aparatului „DIANA” în 5 minute se poate face și în camera cea mai elegant mobilată o baie de aburi sau de aer fierbinte. In odaie nu aburii! Nici o necurățenie! După folosire se poate împătura și se poate așeza după un dulap. Cu folosirea aparatului de bae de aburi și de aer fierbinte „DIANA” se pot vindeca toate boalele provenite din răceală:

reumă, ischlas, influență, guturai, catar, durere de gât, mai departe nenosităea, afecțiuni de rinichi, congestii de sânge, ș. a.

E mijlocul cel mai nestricăcios și mai sigur pentru slăbire.

O baie costă 4 fleri.

Fiscare bae e o plăcere! E indispensabilă și pentru sănătoși!

APARAT DE VIBRAȚIUNE autorizat în toate statele lumii! Nu e durere de cap, care n'ar înceta în decurs de trei și jumătate minute. E mod sigur de vindecarea GUTEI, A REUMEI și NENOSITĂȚILOR! După 2—3 vibrațiuni reimprespetează circulația sângelui. Aparatul de vibrațiuni e înfrazil și ține zece ani. — Prețul împreună cu împachetarea costă 10 cor.

Descriere amănunțită și prospect trimite gratuit

Szabó István és Ferencz

Budapest, VII., Csömöry-ut 133.

În atențiunea oamenilor străduitori!

Firma T. Szücs és társa Nagyváradon, Füzesi-fatelep 3. sz. a.,

recomandă mașinările de mână în formă nouă și practice pentru fabricarea olanelor de ciment pentru acoperișe de casă se pot fabrica cu acesată mașină din amestec de ciment și nisip, țigle solide pentru acoperișe, prin care în ținuturi năsipose sau de pe lângă riuri năsipose, cu un capital mic se poate asigura un venit mare. Pentru fabricare în stil mai mare, cu plăcere ne ducem ca tovarăși cu mașinile noastre.

Arhitecții și domeniile și-le pot face în propria lor regie, fiindcă mașinile sunt portative și se pot instala ori unde.

Rugăm interesul publicului! și să binevoiască a cere informații personal sau în scris, dela firma de sus, unde se poate vedea modul de fabricare, țiglele gata și cum se construiește din ele coperișul.

La comandă ne rugăm să Vă provocați la acest ziar.

BRAUN ANTAL

cel dintâi pregătitor de instrumente din Ungaria sudică.

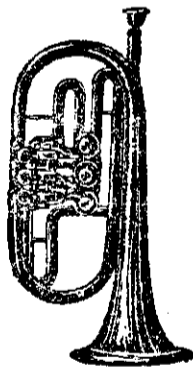
Temesvár (Belváros), Jenőherczeg-u. 14, (casa propr.)

Furnisorul alianței trenurilor de stat. Furnisorul nenumăratelor orchestre particulare, a pompierilor, de teatru, școalelor de oraș, precum și a mai multor instituțiuni școlare.

Mare asortiment de vioare, harmonici, de cimbale, construcția cea mai bună toate pregătite în atelierul meu, precum și instrumentele recunoscute bune de aramă, lemn și alână.

Magazin de tot felul de vioare originale italiene, franceze, maghiare, germane și violoncele. Tot felul de opuri muzicale.

Reparaturi se efectuează grabnic și punctual. Instrumente vechi cumpăr sau scimb cu altele. Tot felul de instrumente pentru organizații de orchestră. Prețurile cele mai moderate. — Catalog ilustrat se trimite gratuit și nefranctat.



Recomand tuturor fierbătorilor de rachiu și de spirt

căldările

mele cele mai nouă și de construcția cea mai nouă, brevetate, făcute după sistem propriu. Prețuri solide și fixe.

Afară de căldările de fier rachiu pregătesc în atelierul meu injectoare practice, de sistem propriu, contra peronosperii. Țin totdeauna în magazinul meu cantitate mai mare de injectoare, ca să pot satisfac momentan comenzi mai mari. Afară de aceea am în magazin tot felul de vase de casă de aramă, pregătite de mine, cu prețul cel mai culant. Trimet franco prețuri curente ilustrate.

MILAN T. IOVANOVIĆI, căldărar
UJVIDEK, strada Lázár nr. 14.

Unde se poate mai bine și mai ieftin cumpăra? la MITA PERINACZ.

Unde se poate căpăta
Unde se poate căpăta
Unde se poate căpăta
Unde se poate căpăta

toate lucrurile trebuincioase în biserici? la Mita Perinacz.
baldahine, prapori, policandre, șfeșnici și candelă? la Mita Perinacz.
steaguri trebuincioase pentru societăți a cântăreților? la Mita Perinacz.
ciasuri pe părte? la Mita Perinacz.
ciasuri pentru buzunar, de aur și argint? la Mita Perinacz.
cias bun pentru buzunar cu 5 coroane? la Mita Perinacz.
lanțuri de aur, inele cercei și medalii? la Mita Perinacz.
Șmuc pentru mirese? la Mita Perinacz.
obiecte din diamant și Brilliant? la Mita Perinacz.
farfuri de arjint și arjint de China? la Mita Perinacz.
alte obiecte făcute de arjint și argint de China? la Mita Perinacz.
icone rusece? la Mita Perinacz.
mașini de cusut? la Mita Perinacz.
oglinde de tot soiul? la Mita Perinacz.
rate lunare? la Mita Perinacz.

Cinei mai solid? Mita Perinacz.
Undei prăvălia lui Mita Perinacz? în Pancsova.

Telegram-adres: PERINACZ Pancsova nr. 85.



Antonie Karátsonyi

ARAD, Strada Hunyadi (colt).

Telefon 441.

Telefon 441.



La „Cănele negru“.

Recomandă

băcănia sa bine asortată

cu tot felul de mărfuri și anume:

● droguerie, specerie și coloniale.

Prețurile cele mai moderate.

Sprrijiniți pe comerciantul român!



Ioan
Philipovits

fabricant

de ornamente, steaguri bisericesti

steaguri pentru reuniuni și baldahin

VERSECZ.

Giorapi!

Cămăși matroz!

Sokne, mănuși

de mătasa și ată, în calitate cea mai

bună, asortiment bogat.

Prețuri absolut ficse!

Bársony Andor

mare prăvălie de giorapi

Arad, piața Libertății nr. 17.

SPECIALIST!

»Nádlăcana« institut de credit și economii societate pe acții.

Concurs

pentru ocuparea postului de

practicant

cu salar anual de 840 cor. și de

oficial

cu salar anual de 1200 cor. și tantiemă statutară.

Reflectanții să-și adreseze ofertul direcțiunei institutului »Nádlăcana« în Nagylak (Csanádmegye) până inclusive 15 Iunie st. n. 1907; având să documenteze că au absolvat școala comercială, — reflectantul la postul de oficial, că are și praxă de bancă, și în fine, să se pronunțe că la eventuală alegere, când pot să-și ocupe postul. Nádlac, la 1 Iunie 1907.

Direcțiunea.

Avis.

Se atrage atențiunea acționarilor dela „SENTINELA“ să nu uite a trimite până la 1 Iuliu 1907 declarațiile de opțiune la emisiunea noua de acții a 106 cor., având a plăti numai 36 cor. până la 1 Septembrie 1907. După 1 Iuliu 1907 se pot face subscripțiuni de acții numai cu 110 cor. de acții. La cerere se trimite prospect celor interesați.

Satul-nou, Mai 1907.

„SENTINELA“
institut de economii și credit
ca societate pe acții.

Cel ce dorește a avea

RACHIE

ieftină,

FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela comerciantul

Radovan Popovits, în Ujvidék,

CARTEA

din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipularea vinurilor.

Prețul acestei cărți e 6 cor.

Tot așa vând materialul necesar cu praf cu tot.

Prețul pentru 100 litre 8 cor.

SCHWALB KÁLMÁN ÉS TÁRSA

:: FABRICĂ DE CEASORNICE DE TURN ::

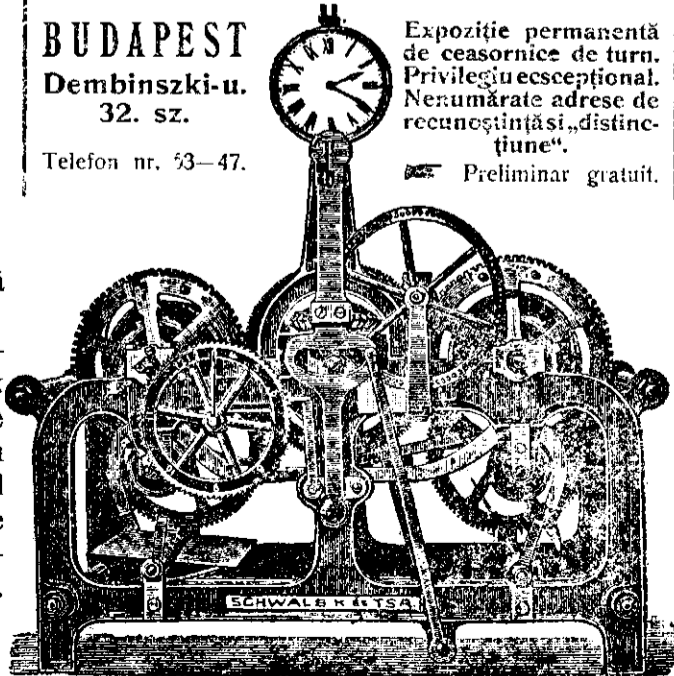
BUDAPEST

Dembinszki-u.
32. sz.

Telefon nr. 53-47.

Expoziție permanentă de ceasornice de turn. Privilegiu excepțional. Nenumărate adrese de recunoștință și „distingțiune“.

Preliminar gratuit.



Direcțiunea Primei Societăți de Credit Funciar Român din București.

ANUNȚ.

Se aduce la cunoștința detentorilor de Scrisuri Funciare rurale 4% și 5%, că plata cupoanelor de 1 Iulie 1907 și a scrisorilor funciare eșite la sorți la următoarea tragere se va face cu începere dela 10 Maiu 1 Iunie a. crt., în toate zilele de lucru, dela orele 11-3 p. m. afară de Joia și Sâmbătă când nu se fac plăți.

Atenție!

O nouă descoperire

Deoarece din cauza căldurilor de vară, după care și noaptea, nu putem suportă acoperemântul, foarte adeseori căpătăm dureri de foame din cauza răcelei, diaree și sgârziurii de stomac periculoase, în viața și sănătatea ne e expusă.

S'a descoperit însă că brăul de stomac »Takáts« patentat, nu numai împedecă astfel de îmbolnăviri, ci chiar vindecă imediat orice fel de dureri de stomac, sgârziuri, diaree, chiar dacă sunt învechite. Nu liți dar ușuratici onorați cetitorii, vi-l comandați imediat fiindcă sgârziurile și durerile vin așa de repede încât nu avem timp să ni-l comandăm. Cine suferă de stomac face păcat contra lui însuși dacă-l neglijează.

Căci nu e numai o seducere ci e constatată pe cale medicală și dovedită prin scrisori de mulțămintă.

Pentru bărbați sau femei No. I, care se potrivește la cei mai mulți costă 3 cor. 40 fil., pentru statură de tot mari 4 cor. 40 fil., după trimiterea acestei sume se va expedia porto franco (rambursa costă mai mult) din partea confecționatorului legal.

Imitația e interzisă:

Adresa: Takáts Dániel, Nagyvárad, Sorompó utca nr. 1.

Anunț.

Se caută un

sodal comerciant

liniar, care se pricepe la spețerie și manfactură. Reflectanții să se adreseze la subscrisul comunicând și condițiunile.

Cu stimă:

Dimitrie Popovici,
comerciant, Világos.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCE. GENERALE DE A-SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA”

primește oferte pentru asigurări din comitatele: *Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal*, — și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale cu termen fix, rente restre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întâmplată;
2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine recvisite ș. a prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucurus, ovés, viță (vinea), pânze industriale: cânepă, in, hîmel, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA” în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucurus, grâu, secara, ovézul și toată economis

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de pret!

Nou! INDUSTRIA MAGHIARĂ! Nou!

Succesul universal al unei invenții maghiare!
Descoperirea lui LUGOSI FERENC

A cutreerat deja lumea întreagă și o folosesc cei mai renumiți proprietari de vii

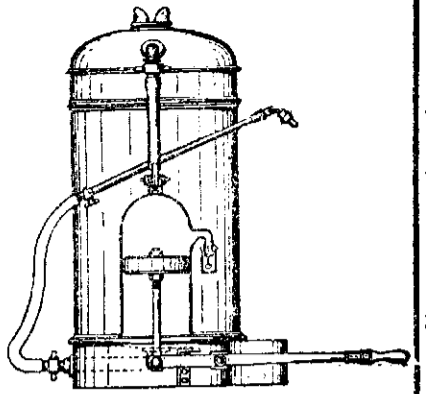
Stropitoarea de vii

fiindcă e cea mai bună, cea mai perfectă din timpul present și se economisește mult timp și materie, nu se strică, garanție pe 5 ani.

Singurul fabricant:

Lugosi Ferenc în Czegléd.

Nou! Catalog de prețuri gratuit și porto franco. Nou!



Negustorilor prețuri reduse.

GEORG KAPFER

măestru de sculptură în piatră.

Temesvár-Fabrik, Andrassy-ut 16 și Versecz, colț cu strada Rudszitz și Rathhaus.

își recomandă

magazinul de plăci de marmoră pentru mobile tot asemenea de

Monumente

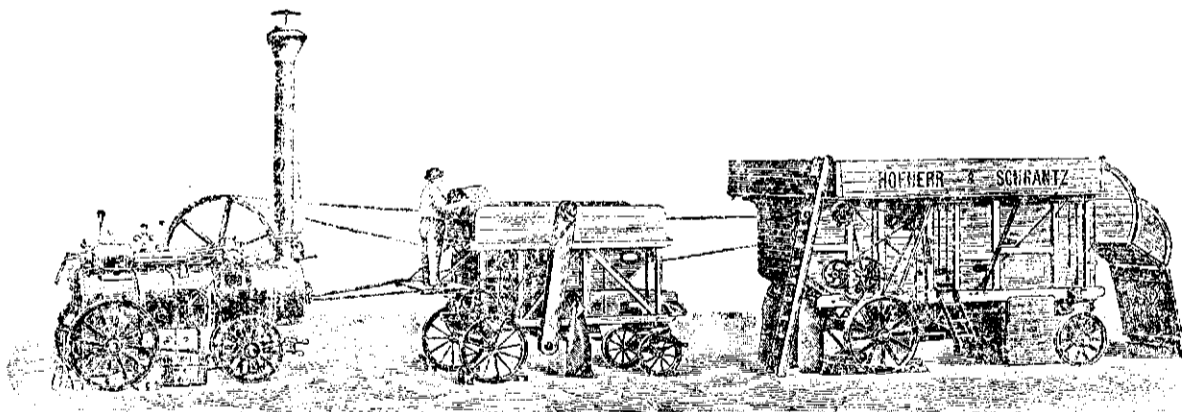
atestat propriu

Având un magazin bogat, liferez mai ieftin ca ori ce concurență.

Recomandându-mă on. public, cu stimă

Georg Kapfer

măestru de sculptură în piatră



HOFHERR ÉS SCHRANTZ

Garnituri de triori cu aburi

cu presse late de paie și elevatoare,

Locomobile de benzin cu mașini de treierat

de ale lui HOFFER ÉS SCHRANTZ

Și tot felul de articli economici și tehnici.

Mașini de secerat și legat sistemul MC. KORMICK.

Reprezentantul general:

EDUARD KARNER

deposit de mașini, TEMESVÁR, oraș (Belváros).

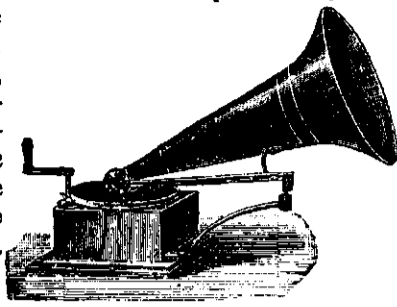
Cancelarie: Strada Báthori nr. 1.

Deposit: Erőd-u. nr. 5.

Nici la o familie nu-i iertat

să lipsească gramofonul!

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus
Gramofon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătari
dela 35 fl. în sus. Suluri plăci duple
mare asortiment. Noutăți Gramophon
suruitor! Ilustrate cu cântece și note,
bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Pho-
nograph, Gramophon și Automate se tri-
mite gratuit și scutită de timbru. Primesc
tot felul de plăci întrebuițate sau le
schimb după plac. Cel mai ieftin izvor de
adjustare pe acest teren în întreaga Ungaria.



Tóth József,
comerciant de gramophone Szeged, str. Könyök nr. 3.
Correspondență în orice limbă.
Nouă plăci românești!

Puțin venit, mare circulație!

Nu este un cadou mai frumos decât un gramophon.

Filială în T.-Recaș.

Filială în Buziaș.

Expositură în Toracul-mic.

„TIMIȘIANA“

instituit de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.500.000.
Capital de fond Cor. 600.000. Fond de rezervă Cor. 200.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă
deponenților 4½%, după depuneri peste
20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5% in-
terese netto. Darea de venit după capita-
lele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plă-
tesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face
pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare
precum și amortizaționale în modul cel
mai culant.

Direcțiunea institutului.

Din cauza mutării localului lui de prăvălie

prețurile sunt foarte reduse. Cei mai fini ochelari și Zwi-
ckeri cu 1 și 2 coroane.

Bandage pentru surpătură 5 coroane, din cea mai fină peli
de clase 7 coroane. La magazinul cu nuele medicale a lui

Deutsch Mihály în Arad,

Strada Deák Ferencz, în casa hotelului »Vass«.

Pentru economii!

„Peronospin“ mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra
peronosporiei, la stropirea viilor. Nedeasămănat cu mult mai
bun și mai ieftin este în folosință »Peronospin«-ul, decât peata
vânăta. Cu »Peronospin«-ul stropind via, 1 hectolitr vine la
50 fl., pe când cu peata vânăta 1 cor. 60 fl., fiind peata
vânăta astăzi foarte scumpă. Ca fieștecare proprietar de vie-
să poată căpăta numai veritabilul »Peronospin« dau favorul
acela că deja la comanda de 8 pachete trimit franco.

Prin întrebuițarea »Peronospin«-ului, via va fi hotărât mai frumoasă, boabele
de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit,
că prin folosirea pietrii vânăte, nu s-a ajuns aceste rezultate, — probabil pentru
aceea, că piatra vânăta vorzoște peste mătura frunzele și prin asta abstrage din
puterea și sucul viței, ceea-ce înseamnă pierdere de putere. — Pravul de stropit
al meu, face via mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă.
»Peronospin«-ul le deja de 6 ani în folosință cu rezultate foarte favorabile.
Prețul unui pachet este 60 fileri. — Revanzătorii, comercianții capătă rabat cores-
punzător.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor.

Vacile dau prin întrebuițarea pravului acestuia lapte mai mult
și mai bun. De mare însemnătate este pentru ori-care econom
a întrebuițarea acest prav de îngrășare, căci prin aceasta s-a urcă
valoarea, adevărat prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul 60 fl.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stâr-
pirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului ace-
stui, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de
iarnă, pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fl.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este că vitele,
și porcii suferă mult de mănăcările păduchilor, prin care mân-
cărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba
chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul, chiar
perd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuițeze
această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fl.

**Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor lique-
ruri.** Cine voește a-și prepara rum și liqueururi foarte bune și
ieftine, să întrebuițeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fl.
Tot cu acest preț să capătă și pentru rachiu de prune, șliboviția,
borovicka, de drojde, de bucate și altele.

Toate aceste se capătă la **Gornel Demeter**, apotecar, Szászváros, Piața școa-
lei nr. 38.

Băile alcalino-muriatice dela Sângeorgiul-român

(Oláh-Szt.-György, Besztercze-Naszód m.)

pentru cantitatea mare de carbonat de sodiu, clorure
metalice și acid carbonic întrec cele mai renumite ape
minerale din Europa. Să aplică ca cură de băut cu cel
mai mare succes la toate boalele acute și cronice de
stomac și intestine, la obstipație cronică, la hyperae-
mie de ficat, la disolvarea pietrelor de beșică, biliare
și de rinichi, la haemoroide, la blenorhoe (triper) și
catare de uter, la afecțiunile catarale ale căilor respi-
ratoare, la debilități nervoase (neurasteniă, histerie), la
reumatisme și podagră, la scrofulă. Ca baie (scaldă) in-
fluințează minunat resorbirea exudatelor pleuritice, pe-
ritonitice, uterinare, etc., precum și la deosebitele boale
de piele.

Sesonul începe la 15 Iunie și ține până la finea Septembrie 1907.

O mulțime de odăi corespunzător mobilate stau la dispoziția
publicului la preț de 1 cor. până în 4 cor. — Bucătăria foarte
bună și ieftină. — În salonul de cură sunt disponibile jurnale,
bibliotecă, etc. — Parc și alea pe terenul băilor. — Locuri de
excursiune în înalții munți din vecinătate. — Muzică permanentă.

Prețul pentru o scaldă caldă 1 cor., a unei reci 40 fl.

Ultima stațiune ferată e Ilva-mică (Kisilva),
unde în ori-ce timp stau trăsuri comode la dispoziția publicului

Medic de scaldă: Dr. WILHELM BUACDKER.

Prospecte la cerere se trimit franco.

Direcțiunea băilor.